

Ar kuris kitas buvo tiek vanotas?

Pokalbis su Aloyzu Baronu apie beisbolą, premijas, kritiką ir nuosmūkius

Aloyzas Baronas

Kiekvienais metais susilaukiam eilės naujų grožinės literatūros knygų. Ir nenustebam, nes knygos byloja dar vis negėstančią išeivijoje atsidiūsių lietuvių rašytojų kūrybinę dvasiją. Nustebtumėm, jei geresnių knygų nebepasirodytų. Tai sutiktumėm kaip žinią, kad lietuvis kūrėjas jau guli laidotuvių koplyčioje...

Skaitytojams pristatant tik ką „Nidos“ leidyklos Anglijoje išleista šešioliktoji Aloyzo Barono knyga, šį kartą novelių rinkinį „Saulės grįžimas“, kiekvienas be galo maloniai nustembam: tai šešioliktoji knyga žmogaus, kuris iškilo ir pripažinimo susilaukė jau už Lietuvos ribų, gyvenant skaudžioje tremtyje ir dvasiniai nedėkingoje išeivijoje.

Tai tarsi šauklys, kad kūrėjas dar gali egzistuoti ir išverti be savosios žemės po kojomis, be savosios valstybės, kuri jį globoja, leisti jo raštus bei rikiuoti juos į valstybės skirstomų literatūrinių premijų kandidatų sąrašus.

Šešioliktoji knyga, dar autoriui esant pačiame amžiaus žydėjime ir kūrybiniame brandume. Tai lyg ir plytos, kurias krovė rašytojo tėvas, kietas ir išvermingas mūrininkas, aname, į Vabalos krantus atsiremusiam, mažame miestelyje, kur, apeigiškai begurkšnojant tradicinį vabalninkų žemės skystį — naminį alutį, dainuoti pradėjo Balyz Sruoga, Vincas Stonis, Leonardas Zitkevičius ir gretimųjų apylinkių kaimynai: Kazys Binkis, Bernardas Brazdžionis, Eugenijus Matuzevičius ir eilė kitų.

Aloyzo Barono knygos, kurių pirmoji „Žvaigždės ir vėjai“ buvo išleista 1951 m., sparčiai skynėsi kelią į skaitytojus, jis laimėjo ir kelias premijas. Bet kažin ar kuris kitas rašytojas buvo tiek vanotas kritikų, kaip Aloyzas Baronas, nuo vaiks-

tės dienų augęs varge ir nepriekliuosi.

Šešioliktojai Barono knygai pasirodžius, susitikome su rašytoju gaivaus poilsio vietoje — Chicago White Sox parke ir, stebint beisbolo rungtynes, užsimėzgė pokalbis:

— Kaip žiūrėte į mūsų literatūrinę bei kitokią kritiką?

— Rašymas yra sunkus darbas. Kas nerašo, gal tas mano kitaip. Juo labiau sunkus darbas yra kritika, kuri reikalauja ne tik laiko ją parašyti, bet ir žinojimo. Kai kurie, kritiškiau įvertinti, ieško nekilnojamo turto pardavėjų, inžinierių, daktarų ar likerštorininkų užtarimo ir kritiko pasmerkimo, atsisako net laikraščio prenumeratos. Bet, jei aš atsakyčiau laikraščiu, kurie mane mušė, tai likčiau be lietuviškos spaudos. Ne visada vertintojai, kaip ir daug kas žemėje, yra neklaidingi, bet be vertinimo nėra ir negali būti jokios pažangos. Didelis choras garbinančių užmuša, kartais rašytojo pastangas išgirsti, kad ir ne tokį liaupsinantį žodį. Mančiau, kad jei batsiuovys negiria blogo bato ir stalius blogo baldo, tai rašytojas ir kritikas turi laikytis bent batsiuovo moralės.

— Ka manote apie atsakymus kritikams spaudoje?

— Mančiau, kad spaudoje ginti savo kūrinių nebėra prasmės. Tai naivus darbas, nes jei neapgynei savęs poros šimtų puslapių knyga, paveikslu ar

kitokių kūrinių, kaip beapginsis keliolika eilučių. Kritikos labiausiai bijo silpnieji, kurie mano, jog jų kūryba nelieštinama, kad ji nei dega, nei skęsta.

— Tremtyje tebetęsiamos nepriklausomos Lietuvos tradicijos ir skiriama įvairių literatūrinių premijų. Kaip vertinate tą tradiciją?

— Premijos sugyvena literatūrinį gyvenimą, tačiau rašytojų nepadaro nei geresniais, nei blogesniais. Premijų paskyrimas dažnai priklauso nuo įvairių šalutinių dalykų, nuo komisių sudėčių, jų skonio ir demokratijos, kada trys balsavimu gali nugalėti kitus du. Geriausias balsavimas buvo praktikuojamas tada, kai balsavo visi rašytojai, nes šimtinė negali nei susitarti, nei jos galima sugauti, jeigu mes tikime, kad rašytojai dar šį tą apie literatūrą išmano.

Šiaip jau premijų yra gavę įvairių susidėstymų dėka ir tie, kas neverti, ir negavo patys didieji mūsų rašytojai. Juk jokių, arba didesnių, premijų negavo nei Maironis, nei Donelaitis, nei Krėvė, nei Sruoga ir pagaliau net Vaitkus, o pastarasis, jei ne už poeziją, tai bent už literatūrinius atsiminimus turėjo gauti. Bet, jei jie ir būtų premijuoti, vargu ar kitaip būtų rašę, lygiai kaip blogiau nepradėjo rašyti tie, kurie premijų apskiai prisirinko. Laikas yra

(Nukelta į 2 psl.)

A. Skirutytė

Neringa ir Naglis (lino raižinys)

Kertinė Paraštė

ATOSTOGŲ SAULĖJE

Prieš gerą savaitę sutinku Chicagoje vieną plunksnos bičiulį ir kaip paprastai klausiu:

— Ką beveiki, kaip laikaisi?

— Važiuoju atostogų, — atsako.

— Į kurį šoną?

— Į Montrealį.

— Kuriomis piremoneimis? Automobiliu, traukiniu, lėktuvu?

— Dviračiu, — atsauna.

— Dviračiu? — nustembu.

— Toks nuotolis, tiek mylių!

— O kodėl ne. Kas iš to, jeigu aš prazvimsiu greitkeliu ar pralėksiu oru. Visa tai bus tik kasdieninė rutina, jokių šviežių įspūdžių, jokios atgaivos, jokios naujos aplinkos.

O dviračiu — man bus visai naujas pasaulis mano paties pasirinktus maršrutus ir tvarkaraščius...

Šią mudviejų pokalbį aš čia prisimenu ne dėl to, kad norėčiau visiems įpristi panašias susisiekimo primones ir panašų atostogavimo būdą. Pokalbio pavyzdžiu tik norėčiau atkreipti dėmesį į atėjusių ar artėjančių atostogų šviežesnę ir įvairiai atžvilgiais net prasmingesnę planavimą.

Atostogas dažnu atveju mes jau trafaretaiškai suprantame kaip nieko neveikimą ir vien tik gulėjimą prie vandenų saulėje. Vien tik tuo pasitenkinant, atostogos maža kuo skiriasi nuo įprastinio ir kasdieninio mūsų poilsio, parėjus iš fabriko, įstaigos ar įmonės, kada pavakarieniavus nukrintama minkštasuolin ir gaivinama nieko neveikimu. Fiziškai atsigauinama. Bet ar tuo atgaivinama ir dvasia?

Tad vasaros pradžios progą būtų gera, kad mūsųose kiltų ir šviežesnių, prasmingesnių ir kultūringesnių atostogų ilgesys, nepavirstant vien tik saulės kepnamu „steiku“ smėlėtoje pakrantės keptuvėje.

Kai didelis procentas amerikiečių atostogas supranta daugiau vagabundiška prasme, stengiantis nukeliauti ir nuošaliausius, romantiškus ir egzotiškus šio krašto kampus, aplankyti šio krašto kultūros centrus, dailės galerijas, istorines vietas, meno ir muzikos festivalius, tai mes lietuviams dažnai šitokiai atostogai nudrumai esame labai nepaslinkūs. Jeigu dar kur išsirušiam, tai tik giminių aplankyti. O juos pasiekę, vėl bendrai susėdam į minkštasuolius pasivaikinti ir pasikalbėti. Po to vėl tais pačiais keiliais grįžtame atgal. Gi atostogų

toginė išvyka ir poilsis būtų visokeriopai prasmingesni ir dvasiškai labiau gaivinantys, jei bičiulių lankymo progomis būtų pasidomėta ir pravažiuojamų ar pasiektų kultūros centrų bei istorinių vietų lankymu. Ir ne vien tik nuo lietuviško reikalo atsieta prasme. Sakysim, skrodžiant senąją Pensilvaniją ir užsukant į senosius angliakasių miestelius, atrandi tiesiog kone pamirštą pasaulį, kuriame kadaise užsižiebė pirmieji lietuviškos veiklos žiburiai šiame krašte. Tos senos lietuviškos bažnytelės, pakiliuose kalneliuose kapinės su archaiskais lietuviškais įrašais kapų paminkluose, tie senosios kartos užsikonservavę lietuvių angliakasiai, kokių niekur kitur negali užtikti...

Pagalčiau šį vasarą duoda progą ne vien savo akimis pažvelgti ir į plačiuosius, pasaulinius kultūros lobius, lankantis Lietuvių kongreso dienose Washingtono ar Pasaulinėje parodoje New Yorke, kurioje bus ir lietuviams skirta diena. Juk ir ta pasaulinė paroda nėra vien tik mugė, kaip ją kai kas vaizduojasi. Norint, šitoje parodoje vienoje vietoje galima akivaizdžiai pamatyti tokių reprezentacinių kultūros lobų, jog kitu atveju juos pasiekti reikėtų skrosti kontinentus ir vandenynus. Tad šį vasarą mūsų atostoginį judrumą ir mūsų kultūrinį interesą ir mūsų atostogų trafareto sulaužymą tiesiog provokuoja.

Tačiau ir nepaslinkieji ir ramaus pagulėjimo prie vandenų šalininkai gali savas atostogas naudingai ir prasmingai atsišviežinti, pažadinti dvasioje kultūrinio intereso ilgęjį tokiu lengvai įsigyjamu daiktu kaip lietuviškoji knyga. Jeigu, važiuojant poilsiauti, randama vietos automobiliuose šaldytuvams ir kitoms civilizacijos siūlomiems patogumo reikmenims, kodėl taip dažnai mūsųose vis dėlto pamirštama knyga? Knygų šiai vasarai tikrai netrūksta. Čia pat premijuotosios „Draugo“ konkurso knygos, tik ką „Nidos“ išleistas Aloyzo Barono novelės, kitų leidyklų naujienos, Broniaus Kviklio kapitalinė „Mūsų Lietuva“, kurią perskaitę, nors ir vasarodamas vienoje vietoje, kiekvienas jausis apkeliavęs kone pusę Lietuvos.

Tad kiekvienam šios vasaros atostogos tebūna nekasdieniškos, prasmingos, ne vien fizinė, bet ir dvasinė atgaiva. (k. p.)

Po Vilniaus kraštą, po rytų Aukštaitiją

MŪSŲ LIETUVA. Krašto vietovių istoriniai, geografiniai, etnografiniai bruožai. I tomas. Paruošė Bronius Kviklys. Leidėjas Juozas Kapočius — Lietuvių Enciklopedijos leidykla. Spaudė Lietuvių Enciklopedijos spaustuve, 1964 m. Leidinys didelio formato, 752 psl.

*

Imuosi supažindinti skaitytoją su nepaprasta, neeiline knyga, kuri tiek savo išorine išvaizda, tiek puikia spauda ir iliustracijomis, tiek pagauančiu ir didelės vertės turiniu toli pralenkia visa, kas ligi šiol buvo parašyta ir išleista apie Lietuvą pasiskaitymui ir pasigrožėjimui savo kraštu.

Broniaus Kviklio „Mūsų Lietuvos“ pirmasis tomas

A. BENDORIUS

„Mūsų Lietuva“ yra tikrai didelė knyga: 752 didelio (26 x 18 cm) formato puslapiai. Ji išleista į pasaulį stipriai įrišta į skoningai padarytus kietus apdarus. Knygos nugara, kuri lentynoj sudaro jos veidą, yra patraukli. Taigi, ir savo dydžiu ir apipavidalinimu ji tikrai išpozuotiška. Jos popierius geros rūšies, baltas kaip sniegas. Dėl to jis puikiai tinka iliustracijoms, bet, skaitant ilgesnį lai-

ką, kai šviesa krenta į knygą ne iš priešakio, atspindžiai gali varginti akis.

ILIUSTRACIJOS

„Mūsų Lietuva“ savo iliustracijų gausumu, geru jų atrinkimu ir technišku lygiu yra mūsų knygų pasaulyje tikra žaliųjų varna, atseit — retenybė. Lig šiol mes buvom susilaukę bent porą didelių knygų apie Lietuvą, bet jų iliustracijos buvo

vertos tik pasigailėjimo. Tai sakydamos, aš neturiu galvoj Vyt. Augustino puikių nuotraukų leidinio. „Mūsų Lietuvą“ puošia ir turina 956 iliustracijos, iš kurių 55 yra žemėlapiai ir planai. Fotografines ir dailės darbų reprodukcines iliustracijas galima suskirstyti šiomis grupėmis: 186 vaizduoja krašto gamtą ir žemėvaizdžius, 120 miestus, miestelius ir kitas vietas, 44 istorinio pobūdžio, 53 archeologinės, 44 etnografinės, 180 architektūros ir statybos (įskaitant bažnyčias), 10 religinės (pvz. stebuklingi paveikslai), 132 pavieniai asmenys ir jų grupės (daugiausia mokyklos ir draugijos) ir 79 įvairios kitos. Kaip matome, jos parinktos iš įvairių gyvenimo sričių ir krašto gamtos. Jų dauguma yra gerai atrinktos ir puikiai techniškai padarytos, bet pasitaiko ir tokių, kurios neprisi-deda nei prie veikalo papuošimo, nei prie jo praturtinimo. Buvo galima lengviau išsiversti be jų. Tokios, mano supratimu, nereikalingos iliustracijos yra pvz. 47 psl. (pavyzdingo kolchozo trobesiai, kurie gali sudaryti klaidingą iliuziją apie kolchozines vergijos tikrovę), 70, 91, 261, 305, 346, 607, 612, 614, 635 psl. ir dar viena kita, kurios arba techniškai nevykusios, arba bereikšmės. Nereikėjo ir Kirdeikių bažnyčia dviejų fotografijų, nes užtenka vienos, labai geros (733 psl.). Ir Salako bažnyčia per daug 4

Ignalinos ežeras Švenčionių apskrityje

(Iš Br. Kviklio „Mūsų Lietuvos“)

fotografijų, kai viena jų 619 psl. atstoja kitas tris. Atrenkant iliustracijas, reikia žiūrėti tik jų reikšmės ir estetinio tinkamumo, o ne skaičiaus. Jeigu nėra geros iliustracijos, tai geriau visai nedėti jokios. Šitai turėtų rūpėti, ruošiant likusius veikalo toms. Pakliuvo kelios iliustracijos ir su klaidingais užrašais, pvz. 431 psl. tariamas Merkinės vaizdas iš lėktuvo yra visai ne tos vietos, o 417

psl. Gilio vardu pavadintas ne Varėnos apylinkės ež. (tokiu vardu ežero iš viso nėra; tik Daugų apylinkė yra mažas ežerėlis Gylis), bet vienas r. Lietuvos ežeras. Ir 488 psl. Daršūniškiu pavadintas Kruonis (žr. 485 psl.). Nežiūrint šių keilių paklaidų ir netikslumų, knygos iliustravimas yra daugiau negu puikus.

(Nukelta į 3 psl.)

Šiame numery:

- Pokalbis su Aloyzu Baronu.
- Br. Kviklio „Mūsų Lietuvos“ recenzija.
- Atostogų saulėje.
- Kristijonas Donelaitis rusų imperializmo tarnyboje.
- Protestantų pastorius gėrisi šv. Tomu.
- L. Tolstojaus ir R. Rollando giminiškumas.
- Mokslas neteko Juliaus Bartels'o.
- Filmų įvairumai.
- Akademines prosvaitės.

LAIKE IR GYVENIME

DIDYSIS MINČIŲ SINTEZĖS ARCHITEKTAS

Protėstantų profesorius gėrisi Šv. Tomu, kurio veikalai leidžiami 60-je tomų

Vienas iš pirmiausių šio krašto knygų apžvalgų periodinių leidinių — "The New York Times Books Review" — birž. 14 d. paskyrė net trejetą puslapių aptarimui naujos Šv. Tomo Akviničio raštų laidos. Kas įdomiausia, kad rašo protestantų Unijos seminarijos sisteminės teologijos profesorius John Macquarrie, reikšdamas daug simpatijų šv. Tomo filosofiniam sistemai. Jis pažymi, kad, net praslinkus septyniems šimtmečiams, Šv. Tomo mintis yra taip plačiai ir rūpestingai studijuojama, kaip anksčiau, ką įrodo naujas užsimojimas išleisti šv. Tomo "Summa Theologica" su vertimu į anglų kalbą ir su atitinkamais paaiškinimais, sudarant net 60 tomų. Kasmet bus išleidžiama po 6-8 tomus.

Milžiniškosios laidos organizacija

Pagrindinis tos milžiniškos laidos redaktorius yra kun. Th. Gilby, O. P., gyvenęs Cambridge, Anglijoje. Jam į talką sukviečia per 50 mokslininkų iš įvairių angliška kalbančių kraštų, daugiausia narių to paties ordino, kuriam priklausė ir Šv. Tomas — dominikonų. Šiame užsimojime plačiai dalyvauja amerikiečiai mokslininkai, vadovaujami kun. T. O'Brien, O. P.

Duodant originalų Šv. Tomo tekstą ir šalia jo vertimą, susidaro vertėjams daugiau galimybių parodyti lankstumą, nes reikale skaitytojas, domėdamasis šv. Tomo mintimi, visada ją galės patikrinti originaliame tekste.

Jau pasirodė 3 tomai

Kiekvienas leidžiamas tomas turi įvadą, kuris nusako to tomo medžiagos vietą visoje "Sumoje". Paaiškinančios pastabos skaitytojui padeda sekti tekstą, o svarbesnieji klausimai giliau diskutuojami išnašose ar knygos gale — priede. Kiekviename tome yra terminų žodynėlis. Taigi iš laida paruošta ne vien profesionalams, o ir plačiajam skaitytojų ratui.

Jau yra išspausdinti pirmieji trys tomai. Pirmąjį redagavo kun. Th. Gilbert; šis tomas apima Šv. Tomo įvadinę pastabas apie teologijos prigimtį. Antas tomas, redaguotas kun. T. McDermott, duoda Dievo buvimą įrodymus ir nagrinėja jo prigimtį. Trečias tomas, nagrinėjas žmogaus gyvenimą pasaulyje, redaguotas kun. Edv. Hill.

Protėstantas apie Šv. Tomo įtaką dabarty

Prof. Macquarrie pažymi, kad tomizmo įtaka pasilieka svarbi. Šv. Tomo mokslui "milžinišką prestižą" suteikė Katalikų Bažnyčia, skirdama jam privilegijuotą padėtį, o taip pat daug pasakoj faktas, kad vadovaujančių dabarties neotomistų — J. Maritain ir E. Gilson — įtaka siekia toli už jų Bažnyčios ribų, o net ir daugelis nekatalikų mintytojų yra daug kuo skolingi Šv. Tomui.

Nauja vizija po barbaru sugriauto senjo pasaulio

Prof. Macquarrie atkreipia dėmesį į ypatingus laikus, kuriuose formavosi šv. Tomo mokslas: tada, trylikame šimtmetyje, formavosi naujas pasaulis iš barbaru sugriauto senjo. Jaunuose Europos universitetuose fermentavosi susiker-

tančios graikų, maurų, žydų ir krikščionių idėjos. Buvo reikalinga gilaus intelekto sudaryta sintezė, nauja vizija, kuri galėtų atnešti pastovumo idėjų pasaulin ir padėti pagrindą ateities santvarkai. Šv. Tomas buvo pagrindinis tos sintezės architektas.

Tarp lėkšto racionalizmo ir migloto misticizmo

"Jo sukurtoji pasaulio vizija gali būti apibūdinta kaip teikianti prasmę gyvenimui, nesunaikindama jo paslaptinumo; jis išvairavo vidurio kelio tarp lėkšto racionalizmo ir migloto misticizmo, — sako prof. Macquarrie. — Jis davė filosofinę išraišką kai kuriems įsitikinimams, ant kurių buvo sukurta vakarų civilizacija. Kiek daug bebūtų reikalinga jo filosofija suaktualinimo savo detalėse, ji pasilieka autentiškas vakarų krikščionybės balsas ir ta prasme — amžinoji filosofija (philosophia perennis)".

Prietarų suklaidintos galvos

Prof. Macquarrie pastebi: aišku, jokia filosofija negali būti jau paskutiniu žodžiu; jokia filosofija neturi tiesos monopolio. Ir Šv. Tomo sistemos kai kurie dalykai, ypač kurie rėmėsi anų laikų gamtamokslis išvadamis, turi būti visai apleisti, tačiau dar kvalesnis dalykas, sako minėtasis profesorius, rasti kai kuriuose universitetuose filosofijos departamentus, kur nuo graikų mintijimo tie-

Šv. Tomas Akviničis Leonardas Baskino skulptūra

siai šokama prie Descartes, apleidžiant viduramžius. Jis kartoją kun. Fr. Copleston žodžius: "Prietarų nesuklaidinta galva privalo saugotis dviejų kraštutinumų: mąstyti, kad nieko verto nebuvo mintyta ar padaryta po viduramžių ir, antra, visiškai atmeti viduramžius, kaip intelektualinį obskurantizmą."

Humanizmas ir religija

Prof. Macquarrie gėrisi tuo Šv. Tomo sugebėjimu suderinti protą su tikėjimu; džiaugiasi ir jo kūrybingumu dailiojo žodžio srityje, primindamas jo sukurtus iki šiol plačiai giedamus himnus: "Adoro te devote" ir "Tantum ergo". Prof. Macquarrie apgailestauja, kad humanizmo žodis dabar daugelyje yra vartojamas atžymėti nereliginę mintį; "yra tikro pagrindo tikėti, kad tikrasis humanizmas yra neatskiriamas

Angelas Sargas Lietuvių liaudies skulptūra

Ar kuris kitas...

(Atkelta iš 1 psl.)

didžiausias vertintojas ir premijų skyrevjas.

Panašių bėdų su premijomis yra viso pasaulio literatūroje. Pvz. tokie amerikiečiai rašytojai kaip Theodore Dreiser, Thomas Wolfe, John Dos Passos, visai negavo Pulitzerio premijų, o jokių premijų negavo ir toks Scott Fitzgerald ar J. D. Salinger. Nobelio premijų nėra gavę nei Tolstojus, nei Paul Valery, Stefan George, Maksim Gorkis, Benedetto Croce ar Robert Frost. Bet jie yra dideli, ir jų raštai bent jau neblogesni, kad ir už neseniai Nobelio premiją laimėjusio poeto, eilavio kelionė su Pašiu. Premijos malonus daiktas, ypač kai jas lydi pinigai. Tačiau sielotis, kad kas tada gavo ar negavo, yra naivu. Vis dėlto, manau, jos reikalingos, tai yra literatūrinio gyvenimo sugyvinimas ir šiočia tokia parama rašytojui.

— Kaip vertinate konkursus, juk, berods, juos esate dalyvavę?

— Taip, esu laimėjęs penketą ir gal net daugiau kartų pralaimėjęs. Visada po to atsižadu dalyvauti, tačiau dažnai vėl neįskendū, kaip ir tie, kurie neįskendę nestatę už arklus. Asmeniškai aš į tai žiūriu, kaip į visai įdomų žaidimą, kuriame gali laimėti pinigų. Konkursai rašytojui neįskelbia ir jo nenuėmima. Kas nori dalyvauja, kas nori ne. Konkursuose, manau, nedalyvauja daugiausia tie, kurie negali pakelti pralaimėjimo jausmo. Tai rodo faktas, jog lietuvių rašytojai dar nebuvo toliu atsiklikimo, kad kas nors, gavęs premiją, jos atsisžadėtų. Kituose kraštuose yra pasitaikę ir tokių atvejų. Bet pas mus ne kartą negavusieji baisesiai kovojo, net ligi koltumo žemindami patį rašytojo vardą.

— Atrodo, kad, dalyvaujant konkurse, reikia ruoštis pralaimėjimui?

— Nereikia verkti pametus, nereikia juoktis radus, yra — kaip yra. Asmeniškai reikia tikėtis to ir to. Vieną kartą daug labiau susijaudinau, kai mano favorizuojama beisbolo komanda pralaimėjo, negu sužinojęs, kad ant laimėjimo briaunos buvęs mano kūrinys nukrito į antrą vietą, ir tuo pačiu nieko negavau.

— Užsiminus apie beisbolą, tektų paklausti, argi beisbolas tik atsilikusių ir nieku kitu nebesidominčiųjų sportas? Ar jo žaidėjų tarpe, nematant ir intelektualiai išsilusių žmonių, ar beisbolas žums, kaip rašytojui, nenuvagia laiko iš kūrybos ar skaitymui skirtų valandų?

— Žinoma, beisbolas yra pramonė, kelianti džiaugsmą, pinigus ir ne tiek daug asarų, kiek arklų lenktynės. Amerikiečiai kritikai sako, kad yra knygos, sukeliančios mūsų susidomėjimą ir verdančios diskutuoti ir mąstyti apie gyvenimo prasmę (lietuviškas pavyzdys — V. Ramono "Kryžiai"), o kitos yra tik "laikui užmušti". Taigi, ir knygas skaitant, yra laiko gaišinimas. Nesidomėti beisbolu, kuriuo domisi mus priglavusio krašto apie 120 mil. gyventojų, būtų priešinga rašytojo paskirčiai. Rašytojas turi būti inžinierius, gatvių valytojas, dak-taras, vekselių padirbėjas, be abejo, besidomintis viskuo, kuo domisi jį supančio krašto — Amerikos žmonės. Taigi, kas nesidomi tuo, jis negalės atvaizduoti tikro, Amerikoje gyvenančio žmogaus, nes bus atsiribojęs nuo įtakų, kurias sudaro beisbolo aistra. Be abejo, kaip ir kiekvienoj įmonėj, yra ir beisbole plačiai prasišvietusių žmonių, kaip rašyt. Brozman, metikas Koufax bei ilga eilė mokslus baigiančių vyrų, kada nors būsiančių įmonių vedėjais. Be abejo, yra ir visai nieku, o tik kamuoliuko kryptim tesidominčių. Bet juk visur tokių yra.

— Jūsų knygoje "Saulės sugrįžimas", to paties vardo novelėje keletas veikėjų smuklėje save vadina baldais. Jūs priklausat šiaurės aukštųjų rašytojams, kurių kūryba pasižymi plačiais užmojais, sodriais vaizdais, nemelnotu nuoširdumu. Ne visai retas Jūsų veikėjas mėgsta sėdėti prie alaus stiklo, gurkšnoti ir be pabaigos filosofuoti. Tikriausiai ir Vabalninko tradicinis alus atsiliepa?

— Jūs, kaip ir visi, turite savo žmonių, kurie mėgsta sėdėti prie alaus stiklo, gurkšnoti ir be pabaigos filosofuoti. Tikriausiai ir Vabalninko tradicinis alus atsiliepa? J. Pr.

— Visi klausimai beveik stumia mane į balą. Pasakysiu, kad gėrimas yra, kaip yra. Kristus vandenį paverė vynu, o yra ir kitokių, pvz. dr. J. Adomavičius, kaip aišku iš jo pasakaitų, tikriausiai tose Kanos vestuvėse vyną būtų paveręs vandeniu arba bent jau nuolat jo reklamuojama gira. Vieni geria, o kiti ne. Mančiau, kad gėrimas iš esmės kenksmingas, tačiau be jo tam tikrose aplinkybėse retas apsieiti. Iš antros pusės, vėžio ir širdies ligų tyrinėtojai pasisakė prieš cigaretes, bet ne prieš alų. Taigi, šioj vietoj, kalbant apie literatūrą, reikia paklausti ir mokslininkų žodžio. O kol tai įvyks, tegu mūsų žmonės kalba įdomiai net ir alinėse, o tuo pačiu ir knygoje.

— Esate kadaise pasirašęs nuosmūkiu manifestą. Kur yra dabar didžiausias mūsų nuosmūkis?

— Be abejo, mūsų banketuose ar panašiuose parengimuose. Pasitaiko ir laikraščiuose blogų straipsnių, bet čia turime pasirinkimą, galime jų ir neskaityti. Gi parengimuose neparuošę, anemiški, naivūs, be kraujai ir ištęsti kalbėtojai baigia visą mūsų parengimą kultūrą užšlopinti. Kiekvienas rašas dar pagalvoja, ką rašo, arba redaktoriai patikslina, tačiau kalbėtojai kalba be pasirošimo, nei rengėjai, nei prakalbininkai absoliučiai su publika ir su laiku nesiskaito.

— Grįžtant prie literatūros, įdomu, kodėl, ilgesnių novelių turėdamas, sudėjote į rinkinį

P. ŠILEIKIS, O. P.
Ortopedas, Profestas
Aparatų, Profosai, Med. ban. daktar. Spec. psich. kojos (Arch Support) ir t. t.
DENTOPEDIJOS TERMIKOS LAB.
Val. 9-4 ir 6-8. Seštadien. 9-1.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PProspect 6-5084

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLES LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val.: Kaedien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Seštadienis 10-1 val. Trečiadienį uždaryta. Ligoniai prlimami susitarimais.
Ofiso telefonas: PR 8-3229.
Res. telefon. WALbrook 5-5076

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaask Rd. (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepa skambinti MI 2-9064

DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kaedien nuo 1 iki 3; treč. uždaryta. Antradienį ir penkt. vakarais nuo 7 iki 8.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampus 64-šios ir California
Val. kaedien nuo 6-8 val. vak. Sešt. 3-4 val.
Trečiadienį ir kitu laiku pagal sutarimą
Ofiso telefonas: 474-4642
Res. WALbrook 5-5045

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. 695-0633 Elgin
425 No. Liberty Street,
Route 25, Elgin, Illinois
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., ketv. 1-4, vakar. 7-9, antr., penkt. 1-3, treč. ir sešt. tik susitarimais.

DR. S. IR M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
2751 West 51st Street
Bendra praktika ir alergija
Valandos: pirm., antr., ketvirt. 9-9 val., penkt. 10 v. r. iki 9 v. v., seštadien. 10 v. r. iki 1 p. p. Ligoniai prima pagal susitarimą.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaask Rd.
Valandos pagal susitarimą.

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 S. Wedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepa skambinti MI 3-0001.

— Visi klausimai beveik stumia mane į balą. Pasakysiu, kad gėrimas yra, kaip yra. Kristus vandenį paverė vynu, o yra ir kitokių, pvz. dr. J. Adomavičius, kaip aišku iš jo pasakaitų, tikriausiai tose Kanos vestuvėse vyną būtų paveręs vandeniu arba bent jau nuolat jo reklamuojama gira. Vieni geria, o kiti ne. Mančiau, kad gėrimas iš esmės kenksmingas, tačiau be jo tam tikrose aplinkybėse retas apsieiti. Iš antros pusės, vėžio ir širdies ligų tyrinėtojai pasisakė prieš cigaretes, bet ne prieš alų. Taigi, šioj vietoj, kalbant apie literatūrą, reikia paklausti ir mokslininkų žodžio. O kol tai įvyks, tegu mūsų žmonės kalba įdomiai net ir alinėse, o tuo pačiu ir knygoje.

— Mane žavi amerikiečių, taip vadinama "Short - Short" novelė, todėl ir aš pabandžiau. Manau, kad toks žanras reikalauja iš rašytojo net daugiau pastangų. Šiais laikais žmogui, neturinciam laiko ir ieškančiam trumpo nuotykiu, tokios novelės gali būti kaip tik labiau priimtinos. Bet žinoma, ne istorijų ilgumas ar trumpumas nusveria kūrinio vertę.

Mūsų pokalbį nutraukia sviedinio išmušimas iš aikštės, 20-000 žiūrovų minia staugia, reikalauja. Daugumai jų beisbolas yra neatskiriamas gyvenimo dalis. Bet mums šį kartą didžiulis stadionas buvo ir nuoširdaus

Ofiso HE 4-1414, Res. RE 7-6567
DR. B. GAIZIONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akuserija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kaedien 1-3 ir 6-8 val. vak. Sešt. 12-3 v. p. p.
Trečiadieniui — uždaryta
Atostogose iki birželio mėn. 28 d.

DR. A. GARUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS IR VAIKŲ LIGOS
2737 West 71st Street
VAL.: kaedien nuo 6-8 val. vak. Seštadien. nuo 10 iki 12 valandos. Trečiadieniui uždaryta
Ligonius prima pagal susitarimą WA 5-2017.

Ofiso tel. PR 8-2320
Namu — res. PProspect 8-9081
DR. JANINA JAKSEVICIUS
JOKIA
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antradien., ketvirt. ir penkt. nuo 11 iki 1 v. ir nuo 4 iki 7 v. v. Seštadien. nuo 1 iki 4 val.

Tel. ofiso FO 7-8090, res. GA 2-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kaedien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiadienį ir sešt. uždaryta.

Telefonas: GROvehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
PRITAIKO AKINIUS
2422 West Marquette Road
Valandos: 9-12 ir 7-9 v. pagal susitarimą. Iškyrus trečiadienius, uždaryta.
Ofiso PR 6-1795. Res. TR 5-0281

DR. ALG. KAVALIŪNAS
VIDAUS IR KRAUJŲ LIGOS
2900 West 51st Street
Oakley Medical Arts
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 2-4 ir 6-9 ir pagal susitarimą.

Ofiso ir buto tel. OLYmpic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kaedien 10-12 ir 4-7. Treč. ir sešt. tik susitarimais.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lactusis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: Pirmad., antradien., ketvirtadienį ir penkt. nuo 12-4 p. p., 6:30-8:30 val. vak. Seštadien. 12-4 val., trečiadienį uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLYmpic 2-4150
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kaedien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Iškyrus trečiadienius. Seštadieniui 12 iki 4 popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antradien., ketv. ir penktadien. nuo 11 val. iki 1 val. p. d. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiadien. 11 val. ryto. — 1 v. p. d. Seštadien. 11 val. ryto. iki 3 val. p. d.
Ofiso tel. RE 7-1168.
Res. tel. 239-2918.

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HEMlock 6-3545 (OFISO IR REZ.)
Valandos pagal susitarimą.

DR. A. MACIONAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Tel. — PProspect 8-7773
Val.: pirmad. ir ketvirtadienį. 1-4 p. p., antradienį ir penktadienį. 6-8 v. v.

Ofiso HE 4-1818, Res. PR 6-8901
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kaedien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Seštadien. 9 v. r. — 2 p. d.
Trečiadieniui uždaryta.

DR. JULIA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VIDAUS LIGOS
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Telef. ofiso: Pullman 5-6768
Namu: Beverly 8-5946
Pirm. val.: kaedien 6-8 v. v., sešt. 1-4 v. v. p. Seštadieniui — uždaryta

draugiško pasikalbėjimo literatūrinėmis temomis arena.

— Visi klausimai beveik stumia mane į balą. Pasakysiu, kad gėrimas yra, kaip yra. Kristus vandenį paverė vynu, o yra ir kitokių, pvz. dr. J. Adomavičius, kaip aišku iš jo pasakaitų, tikriausiai tose Kanos vestuvėse vyną būtų paveręs vandeniu arba bent jau nuolat jo reklamuojama gira. Vieni geria, o kiti ne. Mančiau, kad gėrimas iš esmės kenksmingas, tačiau be jo tam tikrose aplinkybėse retas apsieiti. Iš antros pusės, vėžio ir širdies ligų tyrinėtojai pasisakė prieš cigaretes, bet ne prieš alų. Taigi, šioj vietoj, kalbant apie literatūrą, reikia paklausti ir mokslininkų žodžio. O kol tai įvyks, tegu mūsų žmonės kalba įdomiai net ir alinėse, o tuo pačiu ir knygoje.

Tarp aukšto, akmenimis nusėtu krantu, smagiai teka Nemunas pro Alytaus miestą. Seniau miestas buvo dešiniajame, Vilniaus krante, dabar centras persikėlė į kairįjį. Suvalkios krypta. Dešiniajame pasiliko priemiestis.

Kronikos mini Alytaus pilį dar Algirdo laikais, 1524 metais Lietuvos maršalka Jonas Zabžežinskas pastatė Alytuje pirmąją bažnyčią. 1536 metais karalius Zygmantas Augustas jos išlaikymui paskyrė Alytų su keliais aplinkiniais kaimais. Vėliau Alytus buvo atduotas karalienei Barbora Radvilaitėi. S. Kolupaļa (iš Nemuno)

Tel. RE 7-8818
DR. ALBINA PRUNSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
OFISAS 2659 W. 59th Street
VALANDOS: 2-4 p. p. ir 6-8 p. p.
Trečiadieniui ir seštadieniui uždaryta

Tel. Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7897
DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
3150 So. Damen Avenue
Valandos: 1-9 p. p.
(Iškyrus trečiadienį)
Seštadieniui 10-5 v. p. d.

Ofiso telefonas — CL 4-5481
DR. AL. RACKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4507 So. Kedzie Avenue
(Kampus Kedzie ir Archer)
VAL.: kaedien nuo 2 iki 5 val. vak. Treč. ir seštadienį tik susitarimais

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDINĖS LIGOS
2745 West 69th Street
Priemolis Sv. Kryžiaus ligoninė
VAL.: Pirmad., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 v. r. ryto ir nuo 6.5 v. v. Seštadien. nuo 2-4. Trečiadieniui ir kitu laiku susitarimais telefonu.
Telef. REPUBLIC 7-2390.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius, korektoriaus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA7-7381
1 val. p. d. iki 3 v. v. kaedien; treč. uždaryta; sešt. nuo 10 v. r. iki 1 popiet.

Res. tel. PR 8-6720
DR. L. SEIBUTIS
Inkstų, pėslis ir šlapimo takų chirurgija
Ofiso: Naujas adresas: 2454 West 71st St. (71-os ir Campbell Avenue kampas), tel. 774-2880; 30 N. Michigan Ave. Suite 808, tel. CE 6-7764
Valandos pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4400
Res. tel. GROvehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. m. ir 6-8 p. m.
Penkt. tik 1-3 p. p.
Trečiadienį ir seštadienį pagal sutartį.

Ofiso telefon. Cliffdale 4-2896
Resid. telefon. WALbrook 5-5099
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 So. Ashland Avenue
Bendra praktika ir specialiai chirurgija
Valandos kiekvieną dieną 2 — 4 ir 6-8 val. vak. Trečiadieniui ir seštadieniui uždaryta. Pirmąsą pagal susitarimą. Seštadieniui nuo 9 v. iki 5 v. v.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofiso ir rez. 2652 W. 50th St.
Tel. PProspect 6-1298 ar PR 6-5897
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v. Sešt. 2-4 v. popiet ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2123; Namų GI 8-6195
DR. V. P. TOMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirmąsą ligonius tik susitarimais.
Val. 2-4 p. p. ir 6-8 p. d.
Treč. ir sešt. uždaryta
Atostogose iki birželio 22 d.

Telefonas — GROvehill 6-2828
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
Specialybė: AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
VALANDOS: 1 iki 4 ir 6 iki 8 v. v. Seštadieniui 1 iki 4 val.
Trečiadieniui uždaryta

Tel. PProspect 6-8400
DR. ONA VASKEVICIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 South Kedzie Avenue
Ofiso val. kaedien. 2-4; 6-8. Seštadien. nuo 2 iki 4 ir 6 iki 8 v. v. Seštadieniui atvežti ir susitarimais.
Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150

DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 W. 71st St.
Val. nuo 2 iki 4 v. v. ir 7 ir 8 v. v. Treč. ir seštadienį pagal sutartį

DR. P. Z. ZALATORIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 South Halsted Street
Tel. ofiso CA 6-9257, rez. PR 6-6658
Rez. 6000 So. Ashland Avenue
Val. 11 v. ryto iki 2 v. p. d. 6-7 v. v.

Po Vilniaus kraštą, po rytų Aukštaitiją

(Atkelta iš 1 psl.)

Daugumas fotografijų matomas mūsų spaudoj pirmą kartą, daug jų yra gautos visai neseniai iš Lietuvos ir vaizduoja kraštą 1962–63 metais. Yra nuotraukų tikrai retų ir net jaudinančių, pvz. 73 psl. vilniečiai lietuviai lenkų kalėjime, ar 472 psl. raudančios Pirciupio moterys prie nacių išduotų jų giminių kapų. Didelis skaičius vilniečių lietuvių organizacijų (Sv. Kazimiero draugijos skyrių) ir privačių, Ryto draugijos išlaikytų mokyklų fotografijos akivaizdžiai rodo Vilniaus krašto liet. tautinį susipratimą, kultūringumą ir organizuotą pasipriešinimą lenkų okupacijos metais (1919–39) vykdytam administracinėms priemonėms lenkinimui. Įdomios, istorinės yra ir lietuvių kolonijų Gudijoje fotografijos.

SPAUDA

Spauda švari, rašmenys parinkti kiek didesni ir riebesni kaip enciklopedijos, ir dėl to knyga lengviau paskaitoma. Tai ypač svarbu tiems, kurie turi regėjimo sunkumų skaityti. Knygos sulaužymas ir iliustracijų išdėstymas yra įprastas, tradicinis. Nejenybų mėgėjai gal pasigės kitokio, gyvensnio knygos sutvarkymo, bet, atsimenant, kad autorius gyvena toli nuo leidyklos, o fotografas D. Čibas (kuris labai daug nusipelnė pritaikęs fotografijas knygai jas perfotografuodamas) gyvena dar toliau, tai pasidaro aišku, kad kitaip sutvarkyti knygą yra neįmanoma.

Korektūros klaidų ir kalbos silpnybių yra mažiau, nekaip mes esame įpratę jų sutikti kitur, ypač periodinėje spaudoje. Aprašant Elektrėnus, tekste (505 psl.) pasakyta, kad elektrinės ir naujo miesto reikalams išskirta apie 200 ha, o 507 psl. Elektrėnų fotografijos paaiškinime nurodoma 2,000 ha. Nežinia, kuris skaičius teisingas. Kadangi prie elektrinės yra sudaryta didelė vandens saugykla iš patvindytų trijų ežerų (patvenkus Strėvos upę) ir apylinkė panaikinti keli kaimai, tai atrodo, kad 200 ha yra korektūros klaida, o teisinga yra 2,000 ha. Trasninkų (ne Trasnų) incidentas, kurio metu buvo nušautas lenkų pasienio sargybinis ir kuris buvo lenkų ultimatumui pretekstas, įvyko

ne 1939, bet 1938 m. (437 psl.). Pasitaiko ir vietovardžių neišlyginimo, pvz. 20 psl. rašoma Vyžainis (klaidingai), o 23 psl. Vižainis.

Be objektyvaus pagrindo autorius dabartines Lietuvą ir Gudiją vadina tiesiai respublikomis. Iš tikrųjų tai yra bolševikinės "respublikos" — Sovietų Sąjungos administraciniai teritoriniai vienetai, nieko bendra iš esmės neturį su tikra respublikos prasme, kuri suponuoja nepriklausomą, demokratiškas dėsnius besitvarkančią valstybę. Bolševikai sugalvojo respublikų vardus grynai propagandiniams sumetimais su jų sukurtais "parlamentais" (vad. aukščiausiomis tarybomis), "mi-

ministracijos, hidrologijos, žemės paviršiaus morfologijos, miškų, karų su bolševikais 1919 m. ir su lenkais 1919–20 m. temoms, duoda ir dešimties apskričių situacinius žemėlapius su aprašomomis vietovėmis. Žemėlapiai nubraižyti tiksliai, švariai, darbas atliktas pasigėrėtinais puikiais. Juos braižė, matyti, prityręs kartografas, ar šiaip braižybos specialistas p. Alb. Karnius. Tačiau, nežiūrint rūpestingai padaryto darbo, jie atrodo šiurkštūs, jiems trūksta kartografinės elegancijos, linijos švelnumo. Ogi tokiais jie pasirodė knygoj tik dėlto, kad jų originalai, vieton sumažinti, buvo padidinti arba palikti originalaus dydžio. Šitaip elgiantis,

vidaus technikiniais dalykais, prieiname prie pagrindinės jo apžvalgos dalies — apimties ir turinio.

Visa knyga sudaryta iš trijų pagrindinių dalių: Lietuvos žemė ir žmonės (9–68 psl.), Vilnija (69–540 psl.) ir Rytų Aukštaitija (543–751 psl.).

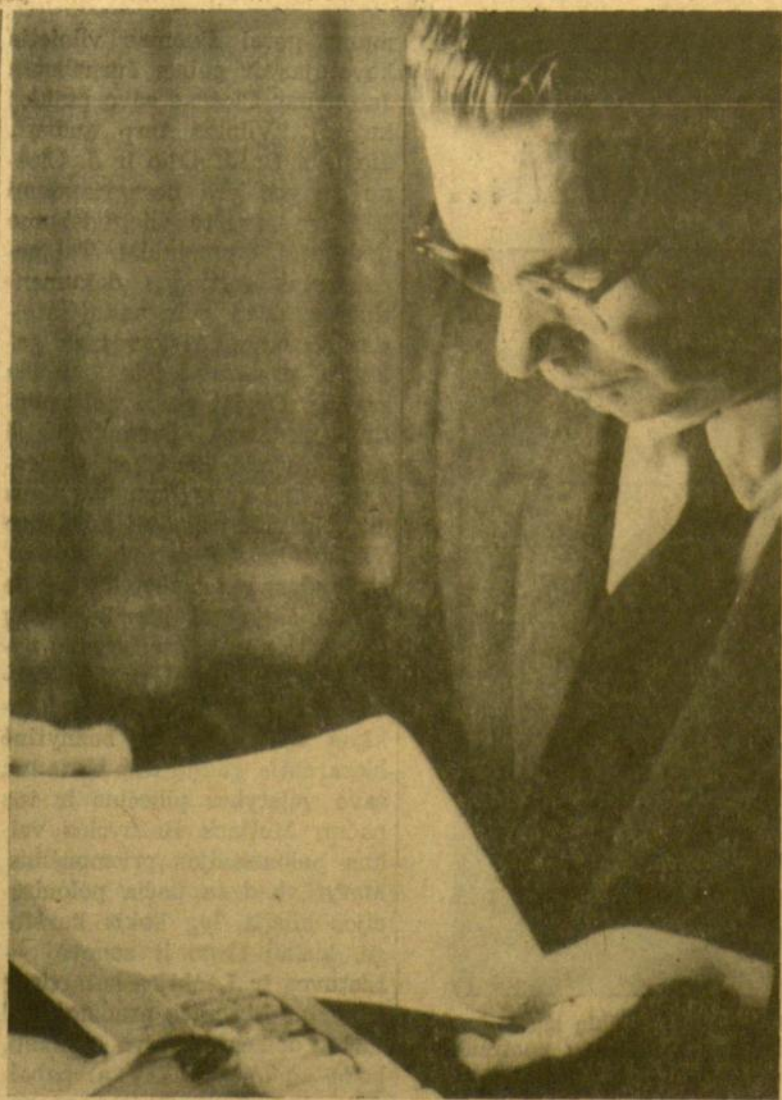
PIRMOJI KNYGOS DALIS

Pirmoji dalis skirta bendrai visos Lietuvos geografinei ir istorinei apžvalgai. Kadangi veiklas nėra grynai mokslinis, bet būdingas laisvu aprašymu ir lengvu stiliaus pasakojimais, tai šis skyrius tik trumpai paličia Lietuvos geografine padėtimi, vardo kilmę, lietuvių tautos ir jos artimųjų genčių apgyventus plotus, valstybės teritorijos ir sienų keitimąsi amžių būvyje, žemės paviršių, upes, ežerus, klimatą, žemės turtus, miškus, gyvulius, archeologines senienas, gyventojus, gyvenvietes ir jo pabaigoj duodama Br. Klorės paruošta trumpa (16 psl.), bet labai turininga, aiški ir gyvai parašyta Lietuvos istorijos apžvalga. Šioj dalyj sutelkta daug svarbių žinių, įdomių ir žinotų reikalingų faktų. Visa tai paremta statistika, pvz. vėliausių prof. K. Pakšto Lietuvos sienų ir lietuvių gyvenamojo ploto tyrinėjimų duomenimis, pavaizduota 19 žemėlapių ir eile gražių fotografijų.

Zinoma, ieškant kaimyno akcij krislo, būtų galima kai ką užkludyti, pvz. 31 psl., rašant apie mineralines žaliavas, pasakyta: "Uolienų sluoksnis, net 50 m storumo, aptiktas Tauragės apylinkėse". Kokių uolienų? Arba, 35 psl. gerokai padidintas mūsų krašto augalų rūšių skaičius. Autorius randa net 12,000 vaistingųjų augalų, kai iš tikrųjų yra iš viso Lietuvoj tik nedidelė dalis yra vaistingieji.

Miškų skyrius kondensuotas, bet išsamus, papuoštas gražiomis fotografijomis. Kitose vietose duoti atskirai Rūdninkų, Gudų, Alytaus, Labanoro girių aprašai, bet gaila, kad nėra Baltvyžio girios. Greičiausiai ją rasime antrame veikalo tome prie Sūduvos ar Jotvos žemių aprašo.

Gyvenvietėms skirtame skyriuje išsamiai aprašoma jų (miestų, miestelių, ūvarų, kaimų, kolchozų) rūšys ir kilmė. Tai vertingas, originalus įnašas

Bronius Kvildys, kai "Mūsų Lietuvos" paruošoje darbo valandos neskaiciuojamos.

į mūsų krašto demografiją. Pradedama nuo seniausių žinomų gyvenviečių tipų kaimų ir pilių ir baigiama naujausiomis — sovietinės vergijos kolchozais.

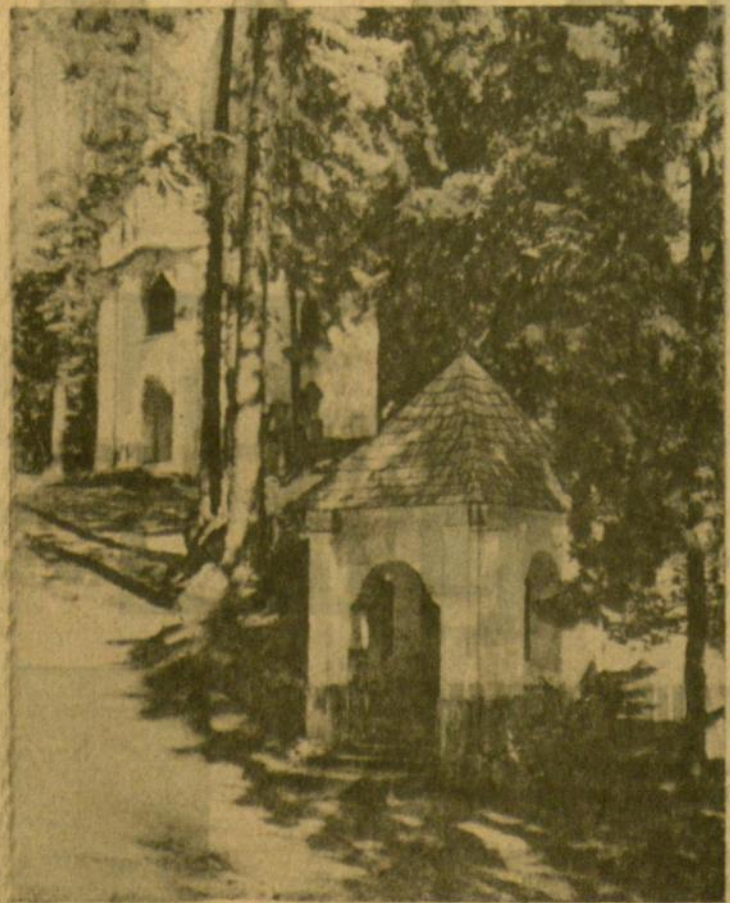
Si pirmoji knygos dalis, kuri sistemingai duoda bendrą visą kraštą liečiančių mokslinių žinių, užbaigiama panaudotos literatūros bibliografiniu sąrašu, kuriame išvardinta 280 knygų, brošiūrų ir žurnalų straipsnių.

ANTROJI KNYGOS DALIS

Vilniui skirti puslapiai

Antroji ir didžiausioji dalis pradedama Vilniumi, kuriam skiriama 88 psl. su 98 fotografijomis, miesto planu ir keliais žemėlapiams. Gedimino miesto vispusiškam aprašymui panaudota visa, kas ligi šiol apie jį žinoma: pradedant Gedimino sapno legenda ir baigiant sovietine okupacija. Čia pateiktas daug ir brangios medžiagos. Kaip pats Vilnius yra ilgų amžių savo istorija ir gamtine apylinkuma nuostabus miestas, taip ir jo aprašymas yra ne tik vertingas informacijos gausumu, bet ir labai patrauklus savo stiliaus nuoširdumu, autorius

įsijautimu į jo praeitį, jo buvusią didybę, plačiai pasaulį sklindusį garą, jo tragišką išgyvenimą, sunaikinimą, atsikūrimą, čia gimusių Lietuvos valstybės atstatymą. Iš šio nepaprastai turiningo aprašo žmogus pamatai, koks gražus tas mūsų Vilnius savo bažnyčiomis, koks brangus jis mūsų širdžiai savo tautinėms šventovėms, koks nuostabus jį supančiais upių slėniais, kalnais ir miškais. Gal buvo galima išvengti kai

Vilniaus Kalvarijų kalvos ir Kryžiaus kelių stotys, kurias rusai pastaraisiais metais nugriovė. (Iš "Mūsų Lietuvos")

nisterių tarybomis" ir kitomis išskirta apie 200 ha, o 507 psl. Elektrėnų fotografijos paaiškinime nurodoma 2,000 ha. Nežinia, kuris skaičius teisingas. Kadangi prie elektrinės yra sudaryta didelė vandens saugykla iš patvindytų trijų ežerų (patvenkus Strėvos upę) ir apylinkė panaikinti keli kaimai, tai atrodo, kad 200 ha yra korektūros klaida, o teisinga yra 2,000 ha. Trasninkų (ne Trasnų) incidentas, kurio metu buvo nušautas lenkų pasienio sargybinis ir kuris buvo lenkų ultimatumui pretekstas, įvyko

ne 1939, bet 1938 m. (437 psl.). Pasitaiko ir vietovardžių neišlyginimo, pvz. 20 psl. rašoma Vyžainis (klaidingai), o 23 psl. Vižainis. Be objektyvaus pagrindo autorius dabartines Lietuvą ir Gudiją vadina tiesiai respublikomis. Iš tikrųjų tai yra bolševikinės "respublikos" — Sovietų Sąjungos administraciniai teritoriniai vienetai, nieko bendra iš esmės neturį su tikra respublikos prasme, kuri suponuoja nepriklausomą, demokratiškas dėsnius besitvarkančią valstybę. Bolševikai sugalvojo respublikų vardus grynai propagandiniams sumetimais su jų sukurtais "parlamentais" (vad. aukščiausiomis tarybomis), "mi-

joks žemėlapis, gaminamas klišės būdu, neišeis dailus. Būtų geriau, jeigu vieton tų dešimties atskirų apskričių žemėlapių būtų duotas vienas, kruopščiai padarytas žemėlapis, užimtas visą puslapį ir apimtas visą knygos aprašomą Lietuvos rytinę dalį. Kad taip galima padaryti, rodo hidrografinis žemėlapis 24–25 psl.

APIMTIS IR TURINYS

Po šių kelių pastabų, kurios daugiau ar mažiau buvo skiriamos veikalo išoriniai išvaizdai ir

Trakai 1963 metais

KRISTIJONAS DONELAITIS

RUSŲ IMPERIALIZMO TARNYBOJE

DR. JONAS GRINIUS

Didelių asmenybių sukaktys geros tuo, kad jos paskatina mokslo žmones geriau iširti minimų asmenybių darbus ir mintis, o eiliniai skaitytojai turi progą praturtėti kultūriškai. Panašios prasmės lietuviams turi 250 metų sukaktis nuo Kristijono Donelaičio (1714–1780) gimimo. Ne vieno dėmesį patraukė šita proga du leidiniai: Kr. Donelaičio paskirtas "Aidų" žurnalo specialus numeris (1964 m. kovo mėn.), kur šėsi autoriai apie Donelaitį rašo įvairiais atžvilgiais, ir beveik tuo pačiu laiku Vakarų pasiekusi L. Gineičio knyga iš okupuotos Lietuvos — "Kristijonas Donelaitis ir jo epocha" (Vilnius 1964 m., Lietuvių kalbos ir literatūros instituto leidinys, 382 psl.). Apie šią knygą čia ir norisi plačiau išsistarti, pasinaudojant taip pat "Aidų" straipsniais.

Pirmiausia reikia pasakyti, kad naujoji knyga apie Donelaitį ir jo epochą imponuoja savo dydžiu, sutelktos medžiagos gausybe ir smulkia analize. Tik viena bibliografija knygoj užima 14 puslapių. Jų yra įtrauktos knygu ir straipsnių, parašytų nepriklausomos Lietuvos laikais, kas sovietiniuose leidiniuose reta. Tai pastebėjimas, džiau-

giesi. Galvoji: štai, vyras! Išdrįso pralaužti sovietinę nemoksliską rutiną.

Bet, geriau įsižiūrėjus į bibliografinį sąrašą, džiaugsmas atslūgsta. Matai, kad jame praleistas K. Donelaičio "Metų" leidimas, kurį suredavo J. Ambrazevičius ir iliustravo V. Jonynas 1940 metais. Šito leidinio grožis ligi šiol dar tebėra nepralenkta (jo iliustracijomis pasinaudojo taip pat rusai savam "Metų" vertimui). Gal dėl to jis neminimas, kad nepralenkta? Bet L. Gineičio sutelkto bibliografijoj nėra nė Storasos - Vydūno "700 Jahre deutsch - litauischer Beziehungen", kur daug kalbama apie vokiečių - lietuvių santykius Prūsų Lietuvoj K. Donelaičio laikais. Kuo gi L. Gineičiui nusikalto Donelaičio tėviškės jaunėnis, kuris sūnus, taurasis Vydūnas? Tai jau ne mokslo, o slaptos klastos ranka bus tuodu leidiniu pašalinusi iš bibliografijos. Panaši tendencija matyti ir kai kuriuose knygos analitiniuose skyriuose.

Ten taip pat matai visą gausybę klausimų klausimėlių, visą smulkia analizę su gausiais vardiniais bei datomis. Džiaugies ir sutinki su L. Gineičio analizuojamais faktais, kurie liudija apie domėjimąsi lietuvių kalba bei religine lietuvių literatūra Mažosios Lietuvos XVIII amž. Galima džiaugtis visu skyriumi apie galimas literatūrinės įtakos Donelaičio "Metams". Ten L. Gineitis nuodugnai apsvarsto Heziodo "Darbų ir dienų", Vergilijaus "Georgikų", James Thom sono "The Seasons", Ewald von Kleisto "Der Fruehling", Ch. Gelerto ir kitų galimas įtakas Donelaičio "Metams", priedamas išvadą, kad, apskritai, poema įsiderina į XVIII amžiaus literatūrinį veidą, bet "tiesioginių literatūrinių įtakų atžvilgiu Donelaičio Metai — originalus kūrinys". (Tokių pačių išvadų prieina ir "Aidų" bendradar-

biai J. Tininis ir Alf. Šešplaukis.) Po jų visų teisingų analizių atrodo, kad tiesioginių įtakų klausimas Donelaičio poemai yra išspręstas visam laikui. Šią klausimą nagrinėjantis L. Gineičio knygos skyrius atrodo pats geriausias, nors gera ir visa pirmoji knygos dalis apie kultūrinę Donelaičio aplinką, kur autorius rašo apie posūkių lietuvių kalba, apie liaudies dainų literatūrinės vertės augimą, apie dailiosios literatūros pradžmę gausėjimą, apie proginius eiečiarsčius Donelaičio epochoj. Taip pat ne daug ką L. Gineičiui galėtume prikišti, kai jis svarsto K. Donelaičio mokslo metus ir jo darbą Stalupėnuose ir Tolminkiemy.

Tačiau to negalima pasakyti apie tuos skyrius, kur L. Gineitis rašo apie K. Donelaičio asmenybę ir jo "Metų" idėjines bei menines ypatybes. Čia jis nepajėgia mūsų didžiojo poeto atvirai priimti bei esmiškai suprasti, o kai kuriais atžvilgiais jį ir jo kūrybą iškreipia. Taip pat silpnas, marksistinių prietarų pilnas, rusišką mokslo pervertinąs skyrius apie K. Donelaičio kūrybinį metodą ir jo realizmą. Perskaitęs L. Gineičio knygą apie Donelaitį ir jo epochą, nuliūsti, kad jos autorius, tiek daug darbo įdėjęs — eilutę po eilutės, žodis po žodžio perstudijavęs "Metus", perskaitęs daugybę literatūros, — tepajėgė gerai nupiešti tik mūsų poeto kultūrinę aplinką, kaip kadaise pasielgė H. Taine, rašydamas apie graikų skulptūrą bei italų renesanso meną. H. Taine'o gražiame statiny buvo visko, kas tuos menus lietė, bet nebuvo tų pačių menų. Ir L. Gineičio knygoj yra visko, kas iš toliau ar arčiau liečia K. Donelaitį, bet beveik nėra tikrojo Donelaičio, kaip moralinės ir religinės asmenybės, kokia yra buvęs didysis mūsų poetas. Nesupratus arba nenorėjus suprasti jo asmenybės, liko nesupras-

tas ir iškreiptas jo žymiausias kūrinys, jo poema "Metai".

Kodėl šitaip atsitiko? Man atrodo, dėl to, kad L. Gineitis nepajėgė atsipalaiduoti nuo marksistinių dogmatinių teizių bei neturėjo laisvės pažvelgti į K. Donelaitį be rusiško imperializmo interesu, kurie mūsų poeto gyventas vietas yra išbraukę iš žemėlapiu. Knygoje matyti nemaža simpatija Donelaičiui, bet marksistiniai dogmatiniai prietariai, pajungti rusiškų grobuonių klastai, sužalojo, gaila, didelį L. Gineičio darbą, Donelaičio asmenį ir jo kūrybą.

Šie dvejoji varžtai jau matyti "Kristijono Donelaičio ir jo epochos" įvade, kur L. Gineitis kalba apie socialines, politines ir kultūrinės aplinkybes, kuriose Donelaitis prisėjo augti, subręsti ir veikti. Tarp šių aplinkybių yra visos Lietuvos didžioji nelaimė — 1709–11 metų maras ir badas. Išpaikindami daugiausiai negu trečdali Mažosios Lietuvos gyventojų (apie 125,000 iš buvusių 300,000), maras ir badas ten pakirto lietuvių biologines ir ekonomines šaknis beveik taip, kaip II-sis pasaulinis karas.

L. Gineitis 1709–11 m. didžiąją nelaimę pamini kaip pretekstą Prūsų Lietuvos kolonizacijai svetimtaučiais, bet jis nedrįsta pabrėžti šitos rykštės nei lietuvių krašto išuštėjimo tikriausiai todėl, kad skaitytojui nekiltų prisiminimas apie panašų Prūsų Lietuvos išuštėjimą dėl rusų komunistų invazijos per II-į pasaulinį karą. Tiesa, L. Gineitis galėtų teisintis, kad K. Donelaitis juodojo maro ir bado metais dar nebuvo gimęs, o savo "Metų" poemoj" apie minėtas nelaimes nerašė. Bet toks pasiteisinimas nepriimtinas. Juk L. Gineitis rado reikalo per kelis puslapius kalbėti apie J. Šulco (Schulz) verstas kelias Ezopo pasakėčias, kurios buvo išspausdintos prieš marą ir Do-

nelaičio gimimą. Antra, maro ir bado pasekos buvo tokios didelės, kad jos vargino Prūsijos lietuvius per kelias dešimtis metų, kada K. Donelaitis jau gyveno ir veikė.

Viena minėtos rykštės pasekų — Prūsų Lietuvos kolonizacija svetimais ateiviais — Salzburgo ir Hannoverio vokiečiais, šveicaričiais, prancūzų hugenotais ir kitais. L. Gineitis rašo, kad "kolonizacija suvaidino pražūtingą vaidmenį: ji didelė dalimi nulėmė lietuvių, kaip tautybės, likimą Rytų Prūsijoj". Tai gryna teisybė. Bet neteisybė L. Gineitis rašo, kai mėgina kolonizacijos neigiamas įtakas sušvelninti, sakydamas, kad įtampa tarp lietuvių ir atvežtų kolonistų pažadinusi tautinę sąmonę, prigimtinės žmonių lygybės idėją, kad kolonistų įvairios konfesijos sudariusios sąlygas "atsirasti tam tikram liberalizmui bei skepticizmui gausių viena kitai priešingų tikybinių sektų atžvilgiu". Tai reikėtų įrodyti dokumentais. Be jų L. Gineičio teiginiai gal būt naudingi marksizmui bei rusiškam imperializmui, bet neveda prie Donelaičio ir jo "Metų" supratimo.

K. Donelaitis buvo priešingas Prūsų Lietuvos kolonizacijai ne tik dėl svetimų ateivių įvestos girtuoklystės, apie kurią L. Gineitis rašo: "Šį neigiamą procesą su mums suprantama širdgėla pavaizdavo Donelaitis "Metuose". Šitokio posakio permaža. Iš paties Donelaičio poemos galima nesunkiai pastebėti, kad mūsų poetas kolonistų grėsmę suprato plačiau — ūkiškai, tautiškai, morališkai ir religiška. Kadangi L. Gineitis kolonizacines pasekas lietuviams sumenkina arba nutyli, reikia mums čia pasisaukti Donelaičio poemos liudijimų.

Kad poetas turėjo galvoj ūkinę kolonistų grėsmę savo būramis lietuvininkams, maty-

(Nukelta į 4 psl.)

PO VILNIAUS KRAŠTĄ...

Abromiškių dvaro grafų Platerių koplyčia Sabališkų kaimo kapinėse, Trakų apskr., Vievio apylinkėse, 1962 metų nuotrauka. (Iš "Mūsų Lietuvos")

(Atkelta iš 3 psl.)

geriau visą I veikalą tomą pavadinti Rytų Lietuva. Jeigu Vilnija vadiname Ašmeną, tai kodėl ja nevadinti švenčionių? Tačiau iš viso vienoks ar kitoks skirstymas neturi realios reikšmės.

Si knygos dalis yra didžiausia, ji sudaro per 63% visos knygos apimties ir apima didžiąją mums įprasto vadinti Vilniaus krašto dalį. Prie jos pridėję iš Rytų Aukštaitijos švenčionių apskritį, gauname įdomiausią veikalą dalį. Tai pagrindinė ir svarbiausia viso veikalą dalis. Ji mums įdomiausia ir mieliausia, nes joje mes pamatome kaip ant delno visą Vilniaus krašto grožį su jo kalnais, ežerais, miškais, su upėmis ir jų slėniais; mes pamatome jo lietuvišką kultūrą su mokymais, draugijomis, skaityklomis; pamatome jo katalikiškumą su puikiomis bažnyčiomis, didelėmis parapijomis; mes sužinome, kiek daug ir kaip ištvėringai vilniečiai kovojo su okupantais maskoliais ir lenkais dėl lietuviybės ir lietuviškos bažnyčios. Pro mūsų akis pralekia kaip ekrane šimtai lietuvių vilniečių kovų, kančių,

pasiaukojimo, idealizmo vaizdų; aprašyta daugybė atsitikimų, liudijančių jų drąsų pasipriešinimą okupantams, jų ištvėrmę, jų laisvės troškimą. Šioj knygos dalyj yra dalykų, kuriuos prieš 10 metų aprašė

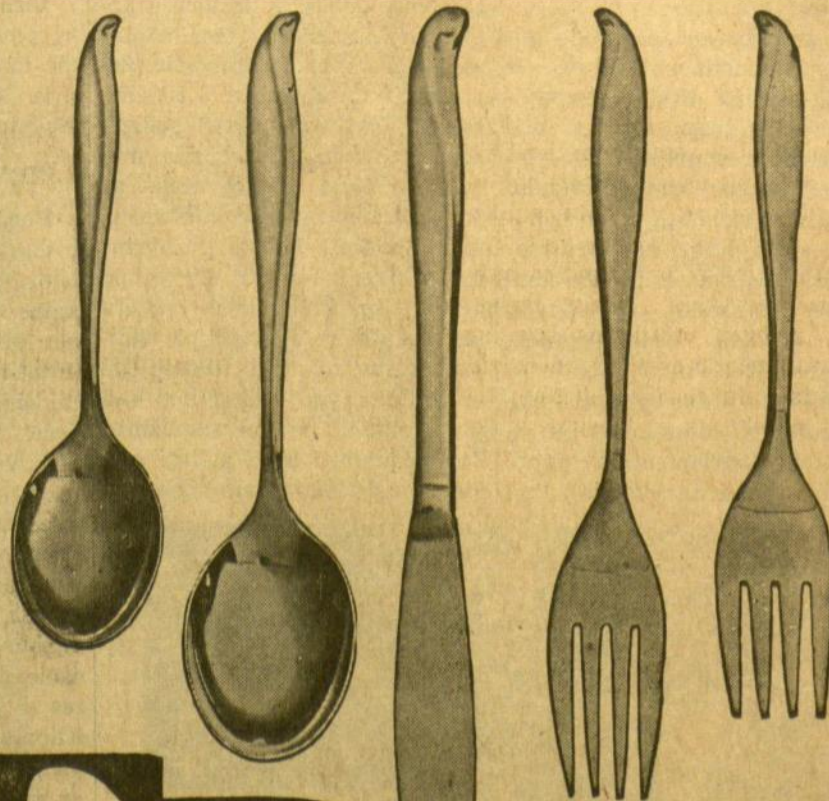

Pirciupio kaimo (Trakų apskr.) moterys rauda prie nacių nužudytų savo artimųjų kapų. (Iš "Mūsų Lietuvos")

mums gerai žinomas vilnietis kovotojas ir gabus žurnalistas Jeronimas Cicėnas savo puikioj knygoj "Vilnius tarp audrų". Šios abi Br. Kviklio ir J. Cicėno knygos yra nesugriaujami Vilniaus krašto lietuviškumo liudytojai - paminklai. Tai nepaprastai vertingas dokumentinis ginklas eventualioj ateities diplomatinėj kovoju su galimais pasikėsintojais į mūsų sostinę. Lygiai gerai dokumentinė medžiaga panaudota iš prof. Mykolo Biržiškos, pasirašiusio Sėmiu, knygos "Vilniaus Golgota". Kai skaitai apie viso Vilniaus krašto lietuvių kančias, skriaudas, neteisę, kurias jie turėjo išgyventi per 20 lenkų okupacijos metų, tai atrodo netikėtina, jeigu tai nebūtų faktai, kad krikščioniškosios Lenkijos vyriausybė ir bažnytinė hierarchija galėjo taip skriausti savo valstybės piliečius ir tos pačios Motinos Bažnyčios vaikus polonizacijos priemonėmis. Matyti, kad ta pačia polonizacijos misija, lyg kokia karštinge, lenkai sirgo ir senovėj - Lietuvos ir Lenkijos sutartimis sukurtos sąjungos pradžioj. Tai turint dėmesį, lengva suprasti, kodėl anuomet (XIV a. pabaigoj), lietuvius krikštijant, buvo sėjama ir lenkybė. Kiek lietuviai, sukūrę savo didžiulę valstybę, ne nebandė prijungtų kraštų lietuvininti, tiek lenkai visur ir visada pasižymėjo polonizacijos agresyvumu.

(Bus daugiau)

Įsigykite "STAINLESS STEEL" komplektą DABAR — Pasiūlymas galioja tik iki birželio 30 d.

FREE

5 PIECE PLACE SERVICE TO SAVERS

DOVANOS TAUPYTOJAMS

Kviečiame pradėti taupymo sąskaitą su tikta maža pinigų suma, ir įsitikinti mūsų bendrovės saugumu ir mokamu pelnu Jūsų indėliams.

DABARTINIŲ LAIKU EINA "STAINLESS CLUB" VAJUS Įsigyti šakutių, peilių ir šaukštų komplektą. Taupytojai padėdami \$100.00 ar daugiau į taupymo sąskaitą, pradžiai gaus veltui vieną komplektą. Toliau galite įsigyti daugiau lenkų vėmės sąlygomis.

DIVIDENDAS MOKAMAS UZ SUTAUPAS KAS 90 DIENŲ

ANT INVESTMENTŲ DIVIDENDAI YRA PRISIUNCIAMI ĖKIŲ Į NAMUS KETURIS SYKIUS PER METUS. ŠIAS SĄSKAITAS REKOMENDUOJAME PENSIONIERIAMS, KURIE GYVENA IS NUOSIMŲ.

SAVE	PAY	YOU RECEIVE
\$100.00	Nothing	1st place setting
25.00	\$2.25	2nd place setting
25.00	2.25	3rd place setting
25.00	2.25	4th place setting
25.00	2.25	5th place setting
25.00	2.25	6th place setting
25.00	2.50	4-piece completer set
25.00	4.00	4-piece hostess set
25.00	2.25	6 food-ten spoons
25.00	2.25	6 teaspoons
25.00	5.00	Mahogany finished chest
\$350.00	\$27.25	50 pieces in handsome chest

5 1/4%

Dabart. Pelnas ant Bonų Sąskaitų

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 So. 49th Ct., CICERO, ILL.
TEL. 656-6330 JOS. F. GRIBASKAS, Secy.

SAVINGS INSURED UP TO \$10,000 BY F.S.L.I. CORP., WASHINGTON, D.C.
OFFICE HOURS: DAILY 9 TO 5; MONDAY 9 TO 8; SATURDAY 9 TO 1; CLOSED WEDNESDAY

4 1/2%

Dividendas ant Investmentų

KRISTIJONAS DONELAITIS

RUSŲ IMPERIALIZMO TARNYBOJE

(Atkelta iš 3 psl.)

ti iš šalčiaus - seniūno Pričkaus, kuris dažnai atstovauja Donelaičio mintims. Beverkiantiems mirusio gerojo "amtsroto" būrams Pričkaus primena mesti dūšavimus ir žiūrėti ūkiškų darbų, sakydamas:

*O kas bus paskui, kai jau gyvent nederėsim
Irgi karaliui, kas mums reik, atlikt negalėsim?
Oktus mums atims ir neš lieps ubagų krepšą.*

Šitoks nusilpusių lietuvių šeimų mėtinėjimas iš geresnių ūkių buvo kolonizacijos metais, kai Donelaitis buvo jaunas.

Dar labiau skaudina širdį mūsų poetui svetimų kolonistų įkurdinimas Lietuvoj tautiniu atžvilgiu. "Metų" poemoj pavyzdingleji senieji būrai dėl to dejuoja ir protestuoja. Antai, išmintingajam Selmui, kuris nekarta dėsto poeto mintis, atrodo, kad kolonistai Lietuvą okupavo:

*Ak, tarė Selmas, "jau koktu su mūsų gadyne,
Kai jau šveistis ir prancūzas Lietuvą gavos*

Dar griežčiau prieš kolonistus stoja Lauras, sakydamas:

*Tu, prancūziškas žiopyl, su šveistieriu storu,
Ir kas dar daugiau susibastėt Lietuvą vargint,
Kas jums liepė mus ir žmones mūsų paniekint?
Ar negalėjot ten pasilikit, kur jus mupėrėjo
Ir varles bei rupūžes jus est pamokino?*

Ar L. Gineitis šitokių protestų nenorėjo aiškiai pastebėti, ar negalėjo parašyti dėl

rusiškų "amtsrotų" cenzūros, sunku mums atspėti; tačiau jis turėjo bent pasakyti, kad Donelaičio laikais Prūsų lietuviai svetimųjų invaziją pergyveno skaudžiau, negu mes dabar galim įsivaizduoti. Tada ateivių įsibrovimas reiškė ne tik kolonistams įprastą aroganciją ir svetimą kalbą. Jie rėžė lietuviams per akis dar skirtingais valgiais, drabužiais, pramogomis, pažiuromis į darbą bei religines pareigas. Šitokius skaudžius reiškinius moraliniu ir tautiniu atžvilgiu Donelaitis nekarta prisimena savo "Metų" poemoj. Tai pasako, kad ir šitokios eilutės:

*Ak! kur dingot jūs, barzdotos mūsų gadynės,
Kai lietuvininkės dar vokiškai nesirėdė,
Ir dar vokiškus žodžius išstart negalėjo.
O štai dar negana, kad vokiškai dabinėjas,
Bet jau ir prancūziškai kalbėt prasimanė,
Taipgi bezaunydomos ir darbų savo pamiršta.*

K. Donelaičio ir jo būrų patriotizmas nebuvo rasisinis. Kaip dera krikščionims, jis buvo suprantamas kaip moralinė vertybė greta kitų, kurias kolonistai Lietuvoj griovė. Lietuviai Prūsuoje buvo autochtonai, prisirišę prie savo žemės ir sodybų, o kolonistai užėmė maro ir bado metais išmirusių ar nusilpusių lietuvių geriausias sodybas ir jų nebrangino. Lietuviai apskritai buvo darbštūs ir tvarkingi, o kolonistai dažnai darbo nemėgo, reikalavo privilegijų ir jų gaudavo, o iš ramių lietuvių tyčiodavosi. L. Rėzos liudijimu lietuviai stiprių svaigalų nevertėjo ir temėgo tik savo namines pramogas. Kolonistai Prūsų Lietuvoj tuojau įveisė smukles, kur ruošdavo svaigias pramogas, kuriomis pradėjo sekti ir lietuviai. Daugelis kolonistų buvo atvykę į Lietuvą neva dėl religinės laisvės, tačiau religines pareigas praktikoje dažnai atlikdavo menkai. Jie tuo piktinavo lietuvius, pamaldžiuosius pietistus ir dar labiau nuosirdų pietistų ir krikščionių Donelaitį.

Dėl užplūdusių kolonistų blygų pavyzdžių kilo tarp lietuvių demoralizacija ir protestai. Šitą demoralizaciją L. Gineitis savo knygoj trumpai pamini, bet jos su Donelaičio "Metų" poema nesusieja. Tai žymus trūkumas jai suprasti, nes pastoriumi Donelaičiui lietuvių būrų dorovinis ir religinis stovis buvo svarbiausias. Tai matyti iš daugelio "Metų" vietų, kur padorieji būrai dejuoja dėl to, kad "viežlyboms tuojau į nieką pavirto", kad "lietuvininkai su vokiečiais susimaišė", kai

*Vokiečiai lietuvininką per drimelį laiko,
O prancūzpalaičiai, į jį žiūrėdami šypso...
Viežlybus lietuvininkus išpeikt nesigėdi.*

Arba Selmas skundžiasi svetimųjų įtaka:

*Rods, ir tarp lietuvininkų tuls randasi kiaulė,
Kurs lietuviškai kalbėdams, šveistierį peikia,
O tiktai ir pats kaip tikras šveistieris elgias.*

Tas pats Selmas lietuvių demoralizaciją dar šitaip vaizduoja:

*Ogi dabar, žėlėk Dieve! tik gėda žiūrėti,
Kad lietuvininkai, prancūziškai pasirėdė,
Į bažnyčią vos išgirst ką kyšterio galvas,
O paskui tu žaist ir šokt į karčiamą bėga.
Taip po tam keli tarp jų, akli prisimaukė,
Būriškai bei kiauliškai tuo pradeda žaunyt...
Ir girti kits kitą prie galvos nusitvėrė,
Nei razbaininkai ant aslos vėdamai tšos,
Kad vemalai per visą karčiamą teska.*

Protestai prieš atneštą demoralizaciją "Metų" poemoj skamba stipriai tur būt dėl to, kad jie nebuvo tik vieno Donelaičio balsas. Dėl to jaudinosi šviesenieji būrai ir lietuviškų parapijų pastoriai - klebonai. Jų žymi dauguma nuosirdžiai palaikė lietuvius, kuriuos prūsiška valdžia buvo pasmerkusi vokiškai asimiliacijai. Tai pripažįsta ir L. Gineitis, rašydamas, kad net vokiški pastoriai "per ilgus metus iš tikrųjų susigyveno su lietuvišiais valstiečiais ir nesavanaudiškai priešindavosi valdžios ir bažnytinės vyria-

sybės asimiliacinei politikai". Tačiau pasakęs teisybę, (kad net vokiški pastoriai nesavanaudiškai užtardavo kolonizacijos naikinamus lietuvius), L. Gineitis tuoj pat stengiasi savo mintį sugriauti, teigdamas, kad tie pastoriai stengėsi "išsaugoti pelingas parapijas savo vaikams, mokantiems lietuvių kalbą". Gal būt, kad ir šitokių pastorių pasitaikydavo, bet jų didžiomas prolietuviškumo negalima aiškinti savanaudiškais motyvais pagal marksistinę teoriją.

Žinoma, pastoriai rėmė lietuvių kaimiečių daugiausia moraliniais ir religiniais motyvais, nes atitrūkimas nuo senųjų tradicijų, keičiant tautybę, yra susijęs su moraliniu nuosmūkiu. Iš gyvenimo praktikos vokiečių kilmės klebonams buvo aišku, kad tautinis renegatas lengviau tampa religiniu ir doroviniu renegatu, nes ištikimybė prigimtajai tautybei remiasi ištikimybę moraliniams principams ir Dieviui. Kitap nebūtų galima išaiškinti Prūsų Lietuvos kunigų nesavanaudiškumo, rūpinantis lietuvių religine literatūra, tobulinant lietuvių rašomąją kalbą, mėginant pagaminti lietuviams pasaulietiškos literatūros, kaip Eizopo pasakėčios J. Schulzo verstos lietuviškai, smerkiant vokiškų ponų puikybę prieš lietuvininkus, kaip tai smerkė A. F. Schimmelpfeningis eiluoatame įvade į Biblijos lietuvišką 1755 m. vertimą. Šitame sąryšy tėra visai suprantamas Donelaičio garšenis, aistringisnis ir vaizdesnis protestas prieš kolonistų ir dvaro ponų vokiečių demoralizuojančius pavyzdžius, kurie smerkiami "Metų" poemoj. Nenorėdamas atvirai pažvelgti į pastorių religinius bei moralinius rūpesčius ir pastangas Prūsų Lietuvoj, L. Gineitis užsidėjo sau raudonus akinius, kurie sukludė geriau suprasti K. Donelaitį ir jo karšto įkvėpimo vidinius motyvus.

Viena spalva matyti taip pat tose L. Gi-

(Bus daugiau)

L. Tolstojaus ir R. Rollando giminiškumas

Dr. Elenos Tumienės paskaita kultūros klube

Neilniui Los Angeles lietuvių kultūrinio gyvenimo įvykiu tenka laikyti daktarės Elenos Tumienės paskaitą Los Angeles Lietuvių kultūros klube. Birželio 13 d. kultūros klubas surengė pirmąjį (po ilgesnės veiklos pertraukos) susirinkimą.

Gausiai susirinkusių dėmesio centre buvo filosofijos daktarės Elenos Tumienės paskaita. Apvairavusi lyginamosios literatūros studijas Pietinės Kalifornijos universitete (U. S. C.) doktoratu, prelegentė pasirinko paskaitai supažindinimą klausytojų su savo doktorato tema: Levo Tolstojaus romano "Karas ir taika" ir Romain Rollando romano "Jean Christophe" giminiškumas.

Paskaitos įvadui prelegentė pateikė bendrus lyginamosios literatūros esmės bruožus ir pasaulinės literatūros sąvoką, ku-

ria šiuo atveju priklauso nagrinėjami kūriniai.

Epinis literatūros kūrinys, kuris suima savin epochos žymes, žmogaus prigimties visuotinumą ir formos tobulumą, dažnai išsena iš nacionalinės literatūros ribų ir tampa pasaulinės literatūros veikalais. Pasaulio žmogus sutapatina save su pasaulinės literatūros herojais, jų idėjiniu bei psichologiniu tūriu. Išskyrus iš paskaitos temos pasaulinės poezijos kriterijų, paskaita buvo sukoncentruota ties tais dviem epinio grandioziškumo romanais.

Puikus prelegentės dėstymas, žinių bagažas, laisvas tų sudėtingų, mokslinių mozaikų perteikimas tuoj surado šiltą kontaktą su auditorija ir išlaikė tą susidomėjimą per visą paskaitą.

Tolstojus ir Rollandas paiko didžiulius režius, giliai vagas savo bendralaikio mąstysenoje, forminiame epinio romano vystyme, modernaus epo perkėlime į literatūrą. Didžiuliai tų romanų vertinimo veikalai nušviečia juos įvairiais aspektais. Prelegentė davė kruopščią tų romanų analizę, milžinišką tų autorių vaizdavimo priemonių skalę bei nuostabią gilų žmogaus prigimties pažinimą. Veikalų istoriosofinis gylis, kasdienybės santykis su istorija ir istoriniu herojum, buities ir būties santykiavimas žmogaus prigimtyje, žmogus kaip mikrokozmas ir makrokosmas savo seklume ar idėjiniame tūryje ir kt., tai yra tie aspektai, kurie, nagrinėjant tuos epochinius ir grandiozinius romanus, stebina ir parbloškia skaitytoją.

Lygindama Tolstojų ir Rollandą, dr. E. Tumienė išvystė savitą kriterijaus metodą, ji rado naują bruožą, kuris nebuvo paliestas lyginamoje literatūroje. Ji nustatė etninę tų veikalų tapatybę. Kaip didelės upės, rėžiančios Europos kontinentą, skalaujančios daugio kraštų krantus, taip šie du vei-

Regina Matuzonytė - Ingelevičienė

Suki, suk ratelį...

kalai vienija ar kontrastuoja daug generacijų ir tautų. Europos Rytų ir Europos Vakarų pasauliai, epochos dvelkimas šių grandiozinių epinių romanų rėmuose tapo naujesiems laikams tuo, kuo buvo klasikiniams pasauliui Homero "Iliada". Taikydama savo nagrinė-

jimui ir išvadoms etninę premisą, dr. E. Tumienė pastatė Tolstojaus ir Rollando veikalus į naują šviesą. Už tą idomų lyginamosios literatūros praturtinimą mūsų mokslininkai garsūs Pietinės Kalifornijos universitetas ir suteikė filosofijos daktarės titulą.

Antroje susirinkimo dalyje rašytojas ir kritikas Juozas Tinišis tarė žodį apie Elenos Tumienės poeziją. Imdamas pagrindu jos eilių rinkinį "Kariai ir šventieji", subtiliu poetinio kraičio vertinimu pranešė, kad E. Tumienės kūrybinį dėmesį beveik neliečioms mūsų poetikoje temoms: lietuvių heroika.

Paklausimuose po paskaitos buvo iškelta įdomių momentų: ar gali būti patenkinti pasaulinės literatūros veikalų kriterijai, taikant juos mūsų literatūros veikalams? ar nėra mūsų literatūra suvaržyta pasauliui neįkandama mūsų kalba (neturint vertimų į plačiai skaitomas kalbas)? buvo tvirtinama, kad ir mūsų raštijoje (prozoje ir poezijoje) yra kūrėjų, nemažesnio diapozono, kaip Nobelio preminkai?

Klubo susirinkimas baigtas laisvais pašnekesiais prie tradicinės kavutės. Veiklai lėšas klubas surenka iš knygų loterijos. Kitas klubo susirinkimas su jau pramatyta įdomia programa įvyks rudenį.

Koresp.

—

Vieton tingėjimo ir ydų, kurios tave daro nelaimingą, griebkis darbo ir dorybių, ir sulauksi pasisekimo, nebesišauksi dangaus, maldaudamas, kad išgelbėtų tave iš blogumų, nuo kurių vaistus nešiojiesi patsai.

—Aristotelis

SKIP'S SELF SERVICE Liquor Store

5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202
JUNE — BIRZELIO 18, 19, 20 D. D.

CHAPOULIE 185 MONTH OLD IMPORTED BRANDY	Fifth \$4.79
STOCK 10 YEAR OLD V.S.O.P. IMPORTED BRANDY	Full quart \$4.98
CUSENIER IMPORTED THREE STAR COGNAC	Fifth \$3.98
GRAIN ALCOHOL 190 Proof U. S. P.	Fifth \$4.89
CINZANO VERMOUTH, Dry or Sweet Imported	Fifth \$1.39
CLOSE OUT 1959 & 1961 VINTAGE ASSORTED GERMAN WINES	Fifth .98¢
SICILIAN GOLD IMPORTED MANDORCREMA Cremovo, Crema Caffe, or Strawberry	Fifth \$2.49
MARASKA PEAR KRUSKAVAC LIQUEUR	Fifth \$4.98
IMPORTED POLISH KRUPNIK or (Wisniowka Cherry Cordial)	Fifth \$4.79
HEINEKEN, WURZBURGER or LOWENBRAU BEER Case of 24—12 oz. Bottles	Case \$7.95

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, TAIP PAT IR MAIŠTĄ SIUNČIA
Licenzijuota lietuvių įmonė registruota U.S. Dept. of Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
3212 S. Halsted, Chicago 8, Ill.
Tel. CA 5-1861
2439 W. 69 st. ir 2608 W. 69 St., Chicago 29, Ill.
Tel. — WA 5-2737
DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje parduodamų prekių PAPIGINTOMIS KAINOMIS.
Akordeonai, stovamos mašinos, skalbimo mašinos, automobiliai, motociklai, planiniai ir Europos ir Sov. Sąjungos sandėliu.
Vedėjai: Edv. ir Vyt. Zukauskai

TAISOME
RADIUS & TELEVIJIZAS
Taisingai ir pigiai
J & T RADIO-TV
4832 W. 14th St. Cicero, Ill.
Tel. 862-4666

MOVING
Apraustas perkraustymai įvairių atstumų
A. VILIMAS
3415 S. Lituanica Ave.
Tel. FRontier 6-1882

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

TURI DVI KRAUTUVES CHICAGOJE:
BRIDGEPORTE, 3207 S. Halsted St., Victory 2-4226
Vedėjas E. RUDAITIS

FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PK., 6211 S. Western, PRosp. 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmad. ir ketvirt., nuo 9 iki 9:30. kitom dienom nuo 9 iki 6 v.v.
Penktadieniais vakare iki 9:30 val. vakaro. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5 valandos.

SUTAUPYKITE NUO \$500 IKI \$1000
ANT NAUJO AR VARTOTO AUTO!

IMPERIAL—a quality product of Chrysler Corporation

Balzekas Motor Sales, Inc.

4030 Archer Avenue, Telef.: Virginia 7-1515

CHRYSLER - Imperial — PLYMOUTH - Valiant — BARACUDA

300 gerų vartotų automobilių. Labai nužemintom kainom. Galima pirkti be pinigų.

Didžiausia ir teisingiausia Automobilių įstaiga Amerikoje

Du kiemai automobiliams pastatyti
veltui. Į vieną galima įvažiuoti iš
Western Ave., o kitas užpakaly namo.

Marquette Parke -- Amerikos Lietuvių Sostinėje

6245 SO. WESTERN AVE., CHICAGO 36, ILLINOIS

GRovehill 6-7575

Chicago Savings & Loan Association žemesniųjų krašto finansinių įstaigų tarpe yra viena stipriausioji, saugiai ir pavyzdinčiai tvarkanti savo įstaigos reikalus. Mes nesiveržiame tapti pačia didžiausia įstaiga, bet dedame pastangas visuomet teikti geriausius patarnavimus mūsų taupym ir skolinimo nariams, ir siekiame visada būti stiprūs finansiškai. Chicago Savings

bendrovė per visus 40 savo gyvavimo metų visuomet yra išmokėjusi savo taupytojams pilną taupomą sumą ir mokėjusi ne mažesnius, kaip 3% dividendus.

Sios bendrovės vadovybė ir šiandien tęsia tą pačią atsargią, bet protinę administravimo politiką, kuri apsaugo Jūsų santaupas ir neša gerus dividendus.

Chicago Savings AND LOAN ASSOCIATION

Duodame paskolas namams pirkti, statyti naujus namus arba perfinsuoti jūsų seną paskolą naujai susidariusioms jūsų sąlygoms. Atsiminkite, kad Chicago Savings labai lengva pasiekti telefonu ir pasiteirauti apie mūsų sąlygas. Dar geriau atvykti asmeniškai ir gauti nemokamą patarimą iš geriausio šios srities specialisto.

Svarbu pasirinkti vietą pinigams taupyti, bet dar svarbiau pasirinkti vietą, iš kurios gali finansuoti arba gauti paskolas savo namams ar apartamentui. Kviečiame bet kada užėiti, būsite nuširdžiai sutiktas!

HANDY HOURS

Monday 12:00 P.M.-8:00 P.M.
Tuesday 9:00 A.M.-4:00 P.M.
Wednesday ... Closed All Day
Thursday 9:00 A.M.-8:00 P.M.
Friday 9:00 A.M.-8:00 P.M.
Saturday 9:00 A.M.-12:30 P.M.

4 1/2%

Current Dividend on Investment Accounts

- Vacation Club
- College Bonus Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- Christmas Club
- Insured Family Savings
- Notary Public Service
- All types of Insurance
- Free community rooms for your organization meetings
- Cash checks and pay all family bills with our special money order checks. No service charge to members
- U. S. Postal Stamp Machine Service
- Sell and redeem U. S. Bonds
- Two large free parking lots
- Drive-In Window
- Save-by-Mail Kits
- Travelers Checks
- Safe Deposit Boxes

Mokslas neteko Juliaus Bartels'o

DR. V. LITAS

Prieš du mėnesius mirė Goettingeno universiteto geofizikos profesorius **Julius Bartels**. Dievas, Didysis gamtos Valdovas, Bartels'ą pasišaukė 65 metų amžiaus. Julius Bartels nuo 1946 metų buvo Goettingeno universiteto Geofizikos katedros vedėjas. Be šitų pareigų nuo 1955 metų Bartels buvo Max Planck'o draugijos Aeronomijos instituto direktorius. Bartels, be to, dar buvo narys ištisos cilės tautinių ir tarptautinių universitetinių draugijų. Tarp 1957 ir 1963 metų Bartels buvo Tarptautinės geodezijos draugijos viceprezidentas. 1963 metais Romoje jis buvo vienas iš rinktas "Tarptautinių ramosios saulės metų" tarybos (International Quiet Sun Year) pirmininku. Bartels buvo Internacionaliųjų geofizikos metų vokiečių nacionalinio komiteto pirmininkas. Bet ankstyva mirtis jo visus darbus nutraukė. Bartels visu energingumu ėmėsi tirti erdvių pasiekimo galimybes. Jis yra pagrindinis Gausso draugijos Goettingene steigėjas.

Mokslė jis turėjo aštrų protą ir buvo geras matematikas. Geofizika jam dėkinga už statistinių metodų patobulinimą. Bartels tyrė žemės magnetizmo svyravimus. Didelis jo nuopelnas yra saulės elektromagneti-

nio ir korpuskuliarinio spinduliavimo tyrimas.

Bartels paskelbė ištisą eilę mokslinių darbų. Iš visų išsiskiria dviejų tomų veikalas "Geomagnetizmas". Antrasis šito veikalų autorius yra Sidney Chapman. Bartels bendradarbiavo taipgi ištisoje eilėje kolektyvinių veikalų. Vokiečių Max Planck'o Mokslų draugija leidžia dvisavaitinį gamtos mokslų žurnalą "Die Naturwissenschaften". Bartels buvo ir šito žurnalo tarybos narys.

Bartels akademinės paskaitos apėmė kursą nuo seismologijos iki meteorologijos. Paskaitas skaitė su dideliu aiškumu ir minties gilumu. Mėgo humorą. Bartels priklausė daugeliui mokslinių draugijų. Paskutinis medalis, kuriuo Bartels buvo apdovanotas, yra William - Bowie medalis, kurį jis būtų priėmęs Amerikoje šių metų balandžio mėnesį.

Bartels, kaip žmogus, buvo didelio kuklumo. Jis nemėgo švesti asmeninių švenčių ir sukakčių. Bartels išsisuko iš savo 60 metų sukakties minėjimo. Nėsiorengė jis švesti nė 65 metų sukakties. Geofizikos mokslas ir Goettingeno universitetas, Julijui Bartels mirus, neteko vieno reikšmingųjų daktarės mokslininkų.

Jaunystė Nuotrauka Alg. Kezys, S. J.

gyvai. Leidinio meninę dalį ir vinskaitė, B. Lieponytė, G. V. puslapių sutvarkymą atliko K. Veselka, o reikiamas spaudiniui išleisti lėšas parūpino tėvų komitetas: V. Dapkus, A. Žigaitis, B. Beleskienė, J. Vaznelis, K. Baumilienė ir K. Veselka. Redakciją sudarė šie Marquette Parko lituanistinės mokyklos mokiniai: I. Labanuskas, V. Galėnaitė, R. Černius, R. Stra-

vinskaitė, B. Lieponytė, G. V. soskytė, L. Raslavičius, V. Ruitė ir V. Narutis. Leidinys iliustruotas nuotraukomis iš mokyklos veiklos, viršelio piešinys trijų spalvų K. Veselkos.

• **ZIBURELIS.** Cicero Aukštesniosios lituanistikos mokyklos laikraštėlis. 1964 m., birželio mėn. Nr. 5. Redaktorė Jazmina Baukytė. Piešiniai R. Baukytės

ir L. Stakytės. Redakcijos globėjas mokyklos direktorius Česlovas Grincevičius. Kukulys, tik 12 psl., bet gražiai sutvarkytas leidinys, iliustruotas piešiniais ir nuotraukomis, pateikia šios mokyklos mokinių literatūrinio bei kitokio rašto pavyzdžius.

• **VILTIS.** A. Folklore Magazine, May 1964 Val. 23, No 1. Tai lietuvių V. F. Beliajaus leidžiamas folkloro žurnalas, ypač akcentuojąs įvairiausių pasaulio tautų tautinius šokius. Visada yra duodama apšči ir lituanistinės šios rūšies medžiagos. Šiame numeryje rašoma apie kankles ir duodamas mūsiškio lenčiūgėlio aprašas. "Vilties" adresas: 325 East 18th Ave., Denver, Colo. Žurnalas išėina šešis kartus metuose, prenumerata \$3.00, dviems metams — \$5.00.

• **SALTINIS.** Nr. 3. Tai tikybinės ir tautinės minties žurnalas, kurį redaguoja kun. S. Matulis, MIC. Šiame numeryje rašo: Vysk. V. Brizgys — "Kovos ir veiklos dvasia"; F. Neveravičius — "Sukilimo herojus" (Kun. A. Mackevičiaus asmens ir kovingumo bruožai); Prel. J. B. — "Kristaus pasilikimas"; V. Zdanavičius — "Sargyboje" (Minint pat. V. Balicko 60 m. amžiaus sukaktį skaitytos paskaitos santrauka); J. Kuzmickis — "Kristijonas Donelaitis"; Prof. R. Sealey — "Istorija ir išganymas" (Romėnų pareitį ir krikščionybę); J. Švaistas — "Dėl laisvės"; J. Budzeika — "Apvaizda ir tremtis"; Teatinie! (1934 m. Eucharistinis Kongresas Kaune). Įvairūs eilėraščiai, iliustracijos ir smulkūs lietuvių gyvenimo kronika.

• **BIBLIOTEKININKYSTĖ IR BIBLIOGRAFIJA.** II. (Lietuvos TSR Mokslų Akademijos Centrinė Biblioteka). Vilnius 1963. 44 psl. Paskelbti 11 straipsnių. Jų įdomesni: V. Abramavičius "M. Brenšteinas apie senąją Kražių biblioteką"; A. Šidlauskas "Tiksliųjų ir gamtos mokslų vadovėliai Lietuvos mokyklose XVIII amž. pabaigoje"; D. Petkevičiūtė "Rankraščiai apie 1863 m. sukilimą Lietuvoje"; O. Adomonienė "1863 m. sukilimo Lietuvoje bibliografija"; D. Butėnas "Nauja dokumentinė medžiaga apie V. Kudirką".

• **Puik leit.** Leonas Valkūnas, **DIDIS VALDOVAS IR LIETUVA.** Išleido Saltinis, Londonas, 1964 m., kaina 1/6 arba 20 centų. Iškilus pasauliečio gilūs svarstymai apie Kristų Karalių ir jo ryšius su Lietuva. Įžangoje patį autorių ryškiai apibūdina J. Kuzmickis. Gaunama: Saltinis, 21 The Oval, Hackney Rd., London, E. 2, England.

NAUJAUSIOS MADOS PLAUKŲ ŠUKUOSENA, išpildoma prityrusių šukuotojų.

Artistic Beauty Salon
2711 W. 71st St., tel. HE 6-1098
Sav. VL. ANDRIJAUSKAS

Cia pat galėsite pirkti aukštos rūšies kosmetikos priemones.

Val. — nuo 9:30 v. r. iki 6:30 v. vak.
Treč. ir penkt. nuo 9:30 v. r. iki 9 v. v.

ST. ANNE'S GIFT SHOP

• ROZANČIAI • KNYGOS • PAVEIKSLAI
• PRAGOS KODIKELIO JEZAUS STATULOS IR RŪBELIAI

• Reikmenys ligoniniui primant sakramentus namuose

2557 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILLINOIS 60629, TEL. 471-0163

VANDER WAGEN

ANGLYS

SINCLAIR ALYVA **SuperFlame**

3605 West 63rd St. PORTSMOUTH 7-8020

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS.

Stabdžių idėjimas ir sutvarkymas.

(COMPLETE BRAKE SERVICE)

KAROSERIJOS TAISYMAS, LYGINIMAS IR DAŽYMAS (BODY & FENDER WORK)

Taip pat tepimas, dalių keitimas ir kiti smulkūs mechaniški pataisymai.

Nauja dirbtuvė su moderniaisiais įrengimais
Naudokitės mūsų žemomis kainomis, garantuotu ir sąžiningu darbu.

ČESAS AUTO REBUILDERS
2423 West 59th Street Chicago 29, Illinois
GRoveHill 6-7777

Mūsų erdviuose patalpose turime didžiausį pasirinkimą visų moderniškų baldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų.

LIETUVIŲ ISTAIGA

ROOSEVELT FURNITURE CO.
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS
2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Atdara pirmąd. ir ketvir. 9-9 val., antr., treč. ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmad. atdara nuo 11 iki 4:30 po pietų

NAUJI LEIDINIAI

• **ATEITIS.** 1964 m., gegužės mėn. Nr. 5. Pirmaisiais puslapiais akcentuojama studentų ateitininkų medikų korporacijos "Gajos" 35 metų sukaktis. Mirties metinių progą plačiau prisimenama dr. J. Leimono gyvenimo ir veiklos bruožai. A. Gladkausko straipsnyje "Teisybės beiškant" žymu autorius pastangų originaliai pafilosofuoti, o K. A. Steigvilos straipsniu "Jaunimas kryžkelėje" lyg ir netiesioginiai atsakoma, kur tos teisybės reikėtų ieškoti. Tarpinama taipgi moksleiviškos beletristikos ir poezijos pavyzdžių, iš kurių savo gyvumu išskirtina Laimos Nainytės apybraiža "Pradėkim iš naujo". Plati ir iliustruota ateitininkiškos veiklos kronika.

• **ANTONIANUM** 1964. Lietuvių pranciškonų vadovaujamos gimnazijos Kennebunkpore, Maine, penktosios abiturientų laidos leidinys. Abiturientai, reikšdami padėką mokyklos vadovybei ir mokytojams, "šį savo leidinį skiria kenčiančiai, bet greit prisikelsiančiai Lietuvai". Leidinys didelio formato, labai gerame popieriuje, 72 psl., gausiai iliustruotas abiturientų bei gimnazijos veiklos nuotraukomis, puslapiuos gausu pačių mokinių straipsnių ir kitokių rašto įvairių. Būtų labai praveru, kad su šiuo leidiniu akivaizdžiai susipažintų vyriškasis mūsų jaunimėlis, besiruošiąs gimnazijos mokslui.

• **VYTURĖLIS.** Išleido Marquette Parko lituanistinės mokyklos tėvų komitetas, Chicago 1964 metais. Tai labai skoningai sutvarkytas, sąsiuvinio formato, 32 psl., spausdintas spaustuvėje leidinėlis. Sveikintina, kad, sekdami aukštesniausias lituanistikos mokyklas, spausdintu žodžiu nuo jų nenori atsilikti ir patys jauniausieji. Yra vilties, kad šitas leidinys virs kasmetine šios mokyklos tradicija. "Vyturėlis" yra parašytas pačių šios mokyklos, vadovaujamos kan. V. Zakarausko, mokinių. Rašinėlius, poezijos bei beletristikos bandymuos rašančiųjų mintys jau reiškiamos gana sklandžiai ir

Pristatome Visokių Rūšių STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMAI MEDŽIAGA

CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITVINAS, Prez.
3039 S. Halsted St., VI 2-1272

Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai
Raštinė atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. p. p.

CAMERAS AND SUPPLIES

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite pirkdami čia įvairių filmų foto aparatus ir jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis Kalėdoms. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atdara pirmąd. ir ketvirt. vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street
Chicago 29, Illinois
Tel. PR 6-8998

FOTOGRAFAS ŽAVIOMS NUOTAKOMS

THE Paul STUDIO

home of MODERN photography

Gowns by Martha

PORTRAITS • CANDIDS
3213 S. MORGAN ST. YArds 7-5858

Lietuviška valgykla. Gražiausias lietuviškas restoranas, kuriame gaminami lietuviški valgiai.

Atdara nuo 6:00 valandos ryto iki 8:00 valandos vakaro.

"PALANGA" RESTAURANT
6918 So. Western Ave. — GR 6-9758
JADVYGA ir JUOZAS BARTKUS, Savininkai

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY
Manufacturers

Rankomis išpauštyti paveikslų rėmai. Pritaikinti paveikslams, skelbimų rėmai, metalu aplieti rėmai.

2400 S. Oakley Ave., Chicago
Virginia 7-7258-59

Mutual Federal Bendrovės Rekordas...

- Isteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyveno karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galima atsųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Dabartinis mokamas dividendas 4 1/2% visose taupymo sąskaitose

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association
Chartered and Supervised by the United States Government

2212 W. CERMAK RD. CHICAGO, ILLINOIS 60608
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanuskas, Pres.

AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

SUTAUPYSITE MŪSŲ SUKAKTUVINIAMI IŠPARDAVIME

Pirksit nebrangiai ir gausit sukaktuvinę dovaną

Stein Textile bendrovė yra pirmoji, kuri parūpino vilnonių, šilko, nylonų, tafetų, aksomo, anglišku medžiagų paltams ir kostiumams siuntimui artimesiems į Lietuvą ir tolimajį Sibirą už žemas kainas! Gavom spec. medžiagų paltams kaip vyrų, taip ir moterų: veliūro, činčilos, "needlepoin" ir kitų.

STEIN TEXTILE CO.

616 West Roosevelt Road, Chicago 7, Ill.
TELEFONAS — HARRISON 7-8737
Jefferson St., Chernin's alkštėje.

Atdara kasdien įskaitant ir sekmad. nuo 9:15 v. r. iki 5:30 vak. Pirmadieniais uždaryta.
Nemokama vieta mašinoms už kampo į šlaunį

NELAUKIT, nes rytoj jau gali būti pervėlu

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilus ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polišą per mūsų kompaniją. Nelaimel ištekus neturėsite jokių nemalonumų.

GENERALINIAI AGENTAI SIŲ kompanijų:
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY
AMERICAN BONDING COMPANY
AMERICAN INDEMNITY COMPANY
DUBUQUE FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S FUND INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S INDEMNITY COMPANY
INDUSTRIAL INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
PACIFIC NATIONAL FIRE INSURANCE CO.
PEARL ASSURANCE COMPANY
RELIANCE INSURANCE COMPANY
UNIVERSAL INSURANCE COMPANY
WESTERN FIRE INSURANCE CO.
WESTERN CASUALTY & SURETY CO.

Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters

O'MALLEY and McKAY, Inc.
222 W. Adams St. Room 800
Telefonas CEntral 6-5206

FILMŲ ĮVAIRUMAI

STASĖ SEMENIENE

20-tojo amžiaus žmogaus brutalumas

Bežiūrint filmą "Lady in a Cage", paviršutiniškai žvelgiant, jis atrodytų gerokai perdėtas. Jame atvaizduotas XX-tojo amžiaus žmogaus bausis brutalumas ir siaubingas abejingumas savo artimui.

Deja, tučtuojau nenoromis prisimena spaudoje skaityti atsitikimai, kad Amerikos didmiesčių gatvėse įvyksta žmogžudysčių, stebint jas visai grupė žmonių, ir nė vienas jų nepakelia piršto, kad padėtų skriaudžiamam ar sutrukdytų nusikaltimą. Jau visiškai nekaltant apie mažesnę svarbą įvykiams, kai praeiviai abejingai palieka žmogų bėdoje.

Vienas tokių didmiestinių terorių atvaizduojamas minimame filme. Jis sukasi apie praeivių indiferentiškumą nusikaltimui, sadistiškai vykdomam dideliame sename name, vienoje gyvulių gatvių.

Elegantiška, kilni turtuolė, besigydydama po sulaužyto klubo, savo liksusiniame name Kalifornijoje įtaso keltuvą. Syki, pasilikusi namie viena keturioms dienoms, elektros srovėi sugedus ir keltuvui sustojus tarp dviejų aukštų, ji palieka jame bėgėję. Giliai civilizuota bei kultivuota moteris minutėi palieka rami — nepasiduodama isteriškai. Palaipsniui jos baimė pavirsta panika, kai į jos namus patenka brutalius degeneratai, vienas jų atsivesdamas savo draugę — gatvės merginą. Prasideda tikros baisybės.

Tačiau, nelaimė, toks laukinis vandalizmas turi savyje ir krislę tiesos. Šiuo filmu lyg norėta suduoti visuomenei smūgį, nors iš tolo ir atklysta vilties spindulėlis, kad modernusis žmogus nėra visiškai žvėris.

Olivia de Havilland, nors gerokai suvaržyta keltuve, lyg mažame narve, vaidina su tokia, sakykime, aukšta klase, kaip tik ji tesugebėtų tai atlikti. Du kartu laimėjusi Akademijos premijas ir penkis kurtos nominuota, ji tiesiog įsigyvena ir rolę. Kai ji vaidina "The Snake Pit", ji aplankė bepročių namus. Šį sykį ji surado moterį su sulaužytu klubu, norėdama patirti tos moters psichologiją.

Dar įdomesnis už ją yra stambaus sudėjimo Jeff Corey, brutalius chuliganų trejūkas vadas. Jis būtų puikus naujos srovės aktorius, jei nustotų imitavęs Marlon Brando.

Ann Sothern gerai atvaizduoja gatvės moterį. Jau antru kartu taip šioji kino ir televizijos aktorė parodo stiprų ir naują vaidybos stilių ("The Best Man"). Čia ji paukuoja bespalvę gražuolę išvaizdą charakteringai rolėi.

Mėgstantiems stipresnių, nervų pakutenimo filmus šis filmas gali patikti. Tačiau sveriant moraliniu atžvilgiu, vietomis jis peiktinas, o jau nei vaikams, nei jaunuoliams jis jokiū būdu nerodytinas — per stiprus. Taipgi jautresnių sielų suaugusiems jis atrodys vaiduokliška išurpas ir užgaulingas, besirutuliojantis sadizme bei brutalume.

Filmų parodijos

Spalvotasis Paramount bendrovės filmas "Paris When it Sizzles" išsisklaido į visas puses savo pasakojime. O ir tame pačiame pasakojime yra vėl kitas pasakojimas. Tai yra komedija, pasijuokianti iš kino pasaulio.

Šiame filme pašiepiami, tiesiog pristatomi parodijomis, vadinami "kaubojiški" ir baisenybių filmai, pasijuokiami iš kriminalinių istorijų ir metodinių aktorių, "traukiami per dantį" "naujosios bangos" ir "la dolce vita" filmų stilius, paprunkš-

čiama iš maudymosi vonioje scenų ir t. t.

Visa tai vyksta, kai Richard Benson (William Halden), prasižėres ir nusivyles tekstų rašytojas diktuoja gerokai pavėluotą tekstą filmui savo žaviai naujai sekretorei Gabrielei (Andrey Hepburn).

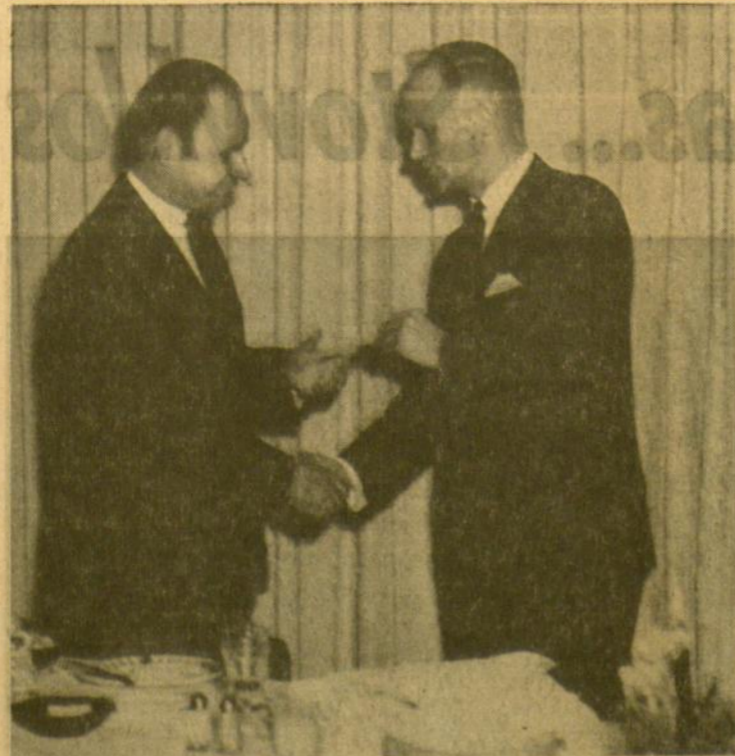
William Halden rolė nelabai jau dėkinga — jam tenka daug kalbėti. Nė kiek negeresnė ir Andrey Hepburn padėtis — išplėtusi didžiulės akis turi klausytis.

Filmas patiks moteris, mėgstantioms madas: Hepburn dėvi daug puikių elegantiškų rūbų. Mėgstantieji vaizdus, ras pakankamai gražių Paryžiaus fono nuotraukų. Ne vienas pamatys pažįstamų ir įdomių veidų mažose rolėse. Tinka tik suaugusiems.

Kronika

● Komp. kun. Vlado Budreko, M. M., "Trys giesmės į Mariją Lietuvos šventovėse", sukurto plateniam liaudies giedojimui vienu balsu su vargonų pritarimu, galėtų rasti platesnio populiarumo lietuviškose pamaldose. Jas išleido "Muzikos žinios", jos yra patvirtintos Bažnytinės muzikų komisijos Pittsburgo vyskupijoje. Leidinys dedikuotas Lietuvių šv. Kazimiero kolegijai Romoje. Visos trys giesmės sukurtos pagal kun. St. Ylos žodžius ir turi pavadinimus: Giesmė į Mariją, apsirėikusių šiluvoje; Giesmė į Gėlių Dievo Motiną Pašilsyje ir Giesmė į Skausmingąją Dievo Motiną Kauno Arkikatedroje Bazilikoje.

● Kun. A. Bačkis — kanonų teisės daktaras, S. m. birželio 1 d. kun. Audrys Bačkis apgy-nė Romoje Laterano Universiteto Bažnytinės (Kanonų) Tei-

Gdytojo — rašytojo a. a. Juliusa Kaupo raštams leisti komiteto vardu poetas Algimantas Mackus (kairėj) priima Illinoiso Lietuvių gdytojų draugijos kultūrinę \$1,000 premiją iš tos draugijos pirmininko dr. F. Kauno savo mirusio kolegos kūriniams jamžinti.

sės Fakulteto tezę apie Romos katalikų bažnytinės hierarchijos jurisdikcijos varžymus Rusijos imperijoje nuo 18 amž. pabaigos iki 1847 m. konkordato. Tezė įvertinta aukščiausių pažymiu — summa cum laude. Šį mėnesį kun. A. Bačkis baigs "Pontificia Academia Ecclesiastica". 1961 m. jis baigė Romoj Gregorianumo universitete teologijos fakultetą, o kun. buvo įšventintas 1961 m. kovo 18 d.

● Pirmą kartą išpildoma nauja V. Jakubėno daina. Šiandien,

MOVING

R. SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilns audrauda.
2047 W 67 PI WA 5-8062

WESTERN AUTO SERVICE

PAGRINDINIS IR SMULKOS AUTOMOBILIŲ PATAISYMAI
4318 S. Western, Chicago 9, Ill.
Sav. ST. AGRERA LA 3-1780

CIRCUIT T.V. & RADIO (LIETUVIAI) Sav. DAN LIUTIKAS
TAISYMAS YRA MŪSŲ SPECIALYBĖ. VISŲ GAMYBOS • GREITAS PATARNAVIMAS • GARANTUOTA • KREDITAS.
2412 WEST 71ST ST. CHICAGO 29, ILL. TEL.: 471-2446

4 1/2% 5%
current dividend on investment bonus
4 1/2% DIVIDENDU MOKAM PAGAL VISAS TAIPLYMO SASKAITAS.
Už 1 metų investavimo bonus mokama 4 1/2% dividendų kas pusmetį ir dar išmokama po 1/2% už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: Pirmadi., antradi., penktadi. ir šeštadi. 9 v. r. — 4:30 p. p.
Trečiadi. uždaryta: ketvirtadi. 9 v. r. — 1 v. v.

FRANK'S T. V. & RADIO, Inc.
3240 S. HALSTED ST. Telef.: CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJS, RADIO, STEREO APARATŲ, PARDAVIMAS IR TAISSYMAS
ORO VESINTUVAI — AIR CONDITIONING

- Artesian Restaurant - AND LOUNGE
2432 WEST 63rd STREET
Jau yra pilnai įrengtas ir veikia, turi virš 300 sėdimų vietų.

Čia galite netik gerai ir nebrangiai pavalgyti, bet atšvesti krikėlynas, vedybas, sukaktuves ir kitokias Jūsų šeimynines ar visuomenines progas.

Elektriniai vėsinamas. Atvykit į mūsų restoraną-lounge, kur valgių pasirinkimas įvairus, nebrangios kainos ir taip pat didžiausias pasirinkimas vietos ir užsienio gėrimų. Parap. draugijos klubai ir vienuolynų rėmėjų draugijos susirinkimams ir posėdžiams bankieto patalpomis naudojami nemokamai. Telpa virš 300 asmenų. Kad būtumėt ištikrinti dėl vietos, patelefonuokite 436-4622. Atdaras nuo 6 val. ryto iki 1 val. nakties.

tėle, į kurią gali atsilankyti ir svečiai. Muzikinėje programoje koloratūrinis sopranas Consuelo López - Sroubek, kolumbietė, ištekėjusi už tremtinio čekio, Chicagos simfonijos orkestro nario, atliks dvi A. Čerepinio kinietiškas dainas ir VI. Jakubėno dainą (Tysliavos žodžiai) "Vėjas". Ši prieš keletą metų parašyta ir M. Kripkauskienėi dedikuota gan naujoviškai žaismingumo stiliaus daina bus atlikta pirmą kartą; dainininkei akompanuos VI. Jakubėnas.

IS MCSU HIMNO ISTORIJS

Kudirkos išspausdintas himnas "Vārpe" pirmą kartą viešai buvo sugiedotas 1905. VI. 5 Vilniaus miesto teatre su choru, M. Petrauskui vadovaujant. Nežiūrint į tai, kad buvo eilė visokių siūlymų

MOVING

J. NAUJOKAITIS
Ilgų metų patyrimas
Apdraustas perkraustymas
WA 5-9209 Chicago, Ill.

TV — RADIJŲ TAISSYMAS

P. RUDENAS
4448 S. Western Ave.
Tel. 847-4829 ir YA 7-1026
Čia pat galite gauti Briedžio dažų.

SEGHEITI TRAVEL BUREAU, Inc.
2451 S. Oakley Ave., Chicago, Ill. 60608, YA 7-3278
MIAMI BEACH, Florida, 7 dienas ir 6 naktys tik \$27.50 asmeniu.
NASSAU, BAHAMAS, 7 d. ir 6 nakt. tik \$45.00 asmeniu.
PUERTO RICO, 4 d. ir 3 nakt. tik \$39.50 asmeniu.
JAMAICA, 4 d. ir 3 nakt. tik \$33.00 asmeniu.
Prie aukščiausių pažymėtu kainų reikia pridėti kelionės išlaidas lėktuvu ir taksus. Naktynė 2 asmenims 1 kambary.

PAREMKITE IR PRADŽIUGINKITE GIMINES LIETUVOJE !!

Išnaudokite progą pasijusdami mūsų specialiai paruoštus

Vasarinius Siuntinius

Šie siuntiniai yra sudaryti pasiremiant mūsų ilgamečiu patyrimu ir juose yra tai, kas dabar Lietuvoje labiausiai reikalinga.

Siuntinys VA-1 — \$87.00

Vilnonė angliška kostiminė medžiaga 3 1/2 jardo, kostiumui pamušas geriausios rūšies 2 1/2 jardo, vilnonė vasariniam arba rudeniui paltui angliška medžiaga, 3 jarda, vyriški nalloniniai baltiniai, puošniai šilkiniai suknelė medžiaga 4 jarda, nalloninės moteriškos kojinės 2 poros, nalloninės kojines vyriškos 2 poros, šilkinės skarelės 2, ir vienas kaklaraištis.

Išskaičius muitą ir visas persiuntimo išlaidas šis siuntinys kainuoja

tik \$87.00

Siuntinys VA-2 — \$30.00

4 svarai (visa galva) olandiško sūrio, 3 svarai grynų taukų, 6 svarai geriausių kvietinių miltų, 1/2 sv. kakavos, 1/2 svaro arbatos, 1 svaras maišytų salduminių, 2 svarai ryžių, 2 oz. pipirų, 2 oz. lauro lapų, 2 svarai cukraus, su muitu ir visomis kitomis išlaidomis tik

tik \$30.00

Siuntinys V-3 — \$55.00

Trys atkarpos, trims kostiumams, vilnonė angliška medžiaga, įvairių spalvų, su muitu ir persiuntimo išlaidomis

tik už \$55.00

Dėl informacijų, pavyzdžių, kainoraščių ir įvairių patarimų prašome rašyti:

BALTIC STORES, Ltd.

(Z. JURAS)
421, Hackney Rd., London, E. 2., Great Britain
Telef. SHO 8734.

Seniausia Lietuviška bendrovė Anglijoje, veikianti nuo 1938 metų. Dūodame geriausias išsimokėjimo sąlygas ir atsakome už kiekvieno siuntinio pristatymą.

ATSTOVAS AMERIKOJE:
L. Venckus, 7042 S. Talmah Ave., Chicago 29, Ill. Tel. 436-0494.

ATSTOVAS KANADOJE:
A. Kuisinskis, 124 Park Str., Sudbury, Ont., Canada.
L. Radzevičius, 61 N. Windermere Ave., Fort Arthur, Ont., Canada

KNYGOS KLUBAI V. VOKIETIJOJE

Kas ketvirtoje Vakarų Vokietijos šeimoje yra vienas vokiškos knygos klubo narys, kuris per metus vidutiniškai nuperka po penkias knygas už 45 DM. Zymesniųjų knygų klubų ("Büchergilde Gutenberg", "Deutsche Buchgemeinschaft") narių skaičius prašoksta net didžiųjų vokiečių dienraščių prenumeratorių skaičių.

Petkus
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYS MODERNIOS KOPLYČIŲS
2533 West 71st St. Telef. GROvehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero, TOWNhall 3-2108-09
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON SAVININKO
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3911 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — Gedarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių

GUZAUSKU BEVERLY HILLS GELINYCIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų
2443 WEST 65th STREET
Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET Telef. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Telef. Virgīnia 7-6672

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Telef. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Telef. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Telef. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Telef. Commodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Telef. YArds 7-1133—1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL. Telef. OLYmpic 2-1003

